

Undervisnings- miljøvurdering 2023

Indhold

Indledning	3
Opfølgning på anbefalinger fra UMV 2020	4
CBS efter Covid-19	4
On campus, online og hybrid	4
Transformation af lokaler til nye pædagogiske læringsrum	5
Fysiske læringsrammer	5
Studiezoner og uformelle mødesteder	6
Inddragelse af kunst	6
Ensomhed og trivsel	6
Internationale studerende	7
Studenterdrevne aktiviteter	7
Evalueringer af studiemiljøet	9
Bachelor- og kandidatuddannelser	9
Det psykiske studiemiljø	11
Det sociale studiemiljø	14
Det fysiske studiemiljø	17
Efteruddannelsesområdet	18
Anbefalinger	20
Anbefalinger: bachelor- og kandidatuddannelser	20
Psykisk og socialt studiemiljø	20
Fysisk og æstetisk studiemiljø	22
Anbefalinger: Efteruddannelsesområdet	24
Videre proces og opfølgning	26
Bilag: Milepæle, forankring og ressourcer	28

Indledning

CBS har et stærkt ønske om at have attraktive og moderne læringsmiljøer, som understøtter de studerendes trivsel og læring. Derfor gennemfører vi hvert tredje år en undervisningsmiljøvurdering (UMV). UMV-rapporten er CBS' officielle status på undervisningsmiljøet og inkluderer bl.a. en vurdering af de psykiske, sociale og fysiske rammer.

Denne rapport præsenterer en analyse af studiemiljøforholdene på CBS. Gennem denne analyse identificeres aktuelle udfordringer, og der redegøres for, hvordan disse adresseres. Desuden indeholder rapporten en række anbefalinger, der sigter mod at fremme og opretholde et godt studiemiljø.

Rapporten er blevet udarbejdet af en tværfaglig arbejdsgruppe, der har baseret sit arbejde på en kombination af kvalitative og kvantitative datakilder.

Arbejdsgruppens medlemmer:

- > Maria Isabel Christensen, *Academic Affairs*
- > Silke Kim Bjørndal Jensen, Thomas Gylling og Lærke Nyegaard, *Student Affairs*
- > Mette Dybkjær og Maria Aundal, *Business Intelligence Analysis*
- > René Steffensen og Maria Hansen Møller, *Campus Services*
- > David Johannes Treschow Ellebye, *CBS Students*
- > Pia Baggesen, *Uddannelse og Kvalitet*
- > Clara Baad Berkkan Damsø, *HD/Master*
- > Ulla Bergen, *Teaching and Learning*

Der er i øvrigt givet input fra:

- > Alex Klinge, *Equal Opportunities Officer*
- > Sofie Gottlieb, *Diversity, Equity and Inclusion Lead*

Opfølgning på anbefalinger fra UMV 2020

I sidste UMV-rapport blev en række tematikker og anbefalinger præsenteret. Disse gøres der kort status på i dette afsnit. Temaerne gennemgås for overskuelighedens skyld i den rækkefølge, de blev opstillet i den seneste UMV-rapport.

CBS EFTER COVID-19

Covid-19, lockdown og restriktioner fyldte meget i den sidste UMV, og CBS har haft stort fokus på at sikre en god tilbagevenden for vores mange studerende. Bl.a. kørte der et omfattende projekt, da campus åbnede igen i efteråret 2021, som skulle reintegrere de studerende i studiemiljøet efter en længere periode med nedlukning. Dette projekt gik under navnet *Reboot-projektet* og indebar bl.a. et idékatalog, de enkelte studier kunne plukke fra for at skabe en god genintroduktion for de studerende.

Selvom Covid-19 og lockdown i sig selv er et overstået kapitel, ser vi stadig langtidseffekterne. Vi kan konstatere, at de studerende ikke er vendt tilbage til campus i samme omfang som inden lockdown. Det kan vi bl.a. se ved, at flere campusfaciliteter benyttes mindre. Fx er der et tydeligt omsætningsfald i kantinerne og signifikant færre besøgende på biblioteket¹, hvilket tyder på, at studerende i højere grad går hjem efter endt undervisning, end de gjorde tidligere. I Student Affairs taler man også med flere studerende, der fortæller om ikke at deltage så meget i undervisningen.

Både i Student Affairs og blandt undervisere oplever man desuden, at de studerende er mere passive end tidligere og mere er tilhørere til end deltagere i undervisningen. Samtidig tillægger de fællesskab og samarbejde mindre betydning, og på det praktiske plan har de har sværere ved gruppearbejde.

ON CAMPUS, ONLINE OG HYBRID

Siden sidste UMV er kendskabet til digitale undervisningsformer øget markant på CBS. Det skyldes det særlige og akutte behov for ren online undervisning, som opstod i kraft af lockdown. På den baggrund har CBS' undervisere fået nye erfaringer med online undervisning i form af fx streaming og online mødeværktøjer, og flere

undervisere er blevet fortrolige med at optage undervisningsvideoer. Det betyder, at de studerende møder et undervisningsmiljø, som er mere parat til at benytte online muligheder.

STREAMING

I forbindelse med lockdown installerede CBS streamingudstyr i 70-80 undervisningslokaler, der betyder, at vi i dag har mulighed for at understøtte streaming i udstrakt grad. Streaming betyder, at studerende kan sidde hjemme og følge med, mens en underviser forelæser i et undervisningslokale. De studerende kan se underviseren og dennes slides, men kan ikke stille spørgsmål undervejs eller indgå i gruppesamtaler. Efter lockdown er live-streaming ikke blevet den nye normal, og overordnet set er brugen af formatet begrænset.

ONLINE MØDEVÆRKTØJER

Zoom og Teams blev begge implementeret på CBS i løbet af foråret 2020. Det gav mulighed for at gennemføre forelæsninger online og for fx at sende de studerende ud i grupper undervejs eller bede de studerende besvare quizspørgsmål. Efter lockdown er Teams blevet en del af hverdagen på CBS både blandt ansatte og studerende, når der skal holdes møder. Online mødeværktøjer benyttes også fortsat i undervisningen fx til at give individuel feedback til studerende eller til at holde en forelæsning eller en workshop. I sammenligning med streaming er dette værktøj mere fleksibelt. Det det ikke kræver, at underviseren står i et undervisningslokale med særligt udstyr, og desuden tilbyder det pædagogiske funktionaliteter, der kan understøtte aktivitetsbaseret undervisning.

UNDERVISNINGSVIDEOER

På CBS er den anbefalede undervisningsform blended learning, der tilrettelægges som en kombination af tilstedeværelsesundervisning og online undervisning. Mens nogle undervisere under lockdown flyttede undervisningen til Teams og dermed underviste synkront, valgte andre at levere asynkron undervisning ved at optage videoforelæsninger i videoværktøjet Panopto og kombinere dem med pædagogisk design i Canvas. Muligheden for at optage videoforelæsninger har eksisteret længe før Covid-19, men lockdownperioden betød, at mange undervisere fik en kompetence i at forberede, optage og anvende denne undervisningsressource. Der optages fortsat i dag mange Panopto-videoer på CBS til undervisningsbrug, selvom niveauet er lidt lavere end under

¹ Der er sket et væsentligt fald i antal besøgende på biblioteket. I 2019 var antallet af besøgende 988.796 studerende. I 2023 var antallet faldet til 676.979 studerende. Et fald på 31%.

lockdown. I grafikken herunder viser de blå søjler, hvordan brugen af video stiger kraftigt i 2020 og i 2023 fortsat er betydeligt højere end før 2020.

ONLINE UNDERVISNING

En vigtig undtagelse til princippet om at benytte blended learning på CBS er på HD-uddannelserne, hvor den fleksibilitet, som rene online undervisningsformater tilbyder, er særligt attraktivt. På HD er antallet af online studerende steget gennem de sidste fem år. Desuden foregår der undervisning, hvor den studerende på ugebasis kan vælge mellem at deltage i den samme forelæsning på campus eller online.

Generelt har CBS fået mange værdifulde undervisnings erfaringer fra Corona-nedlukningen, og vi er et helt andet sted med hensyn til parathed, kompetencer, udstyr, hardware og software. Hvordan denne udvikling kommer til at påvirke normerne for undervisningskulturen, er endnu svært at afgøre.

Det er dog vigtigt at understrege, at CBS fortsat er et campus-universitet, og at der er et stærkt ønske om, at de studerende kommer på campus for at deltage i undervisningen. Det kan også bidrage til at sikre stærke faglige fællesskaber, som kan understøtte trivsel og dannelsen af den studerendes faglige identitet.

TRANSFORMATION AF LOKALER TIL NYE PÆDAGOGISKE LÆRINGSRUM

Transformationen af undervisningslokaler skrider frem som en integreret del af Campus Services' arbejde. Ændringerne sker gradvist af praktiske og økonomiske årsager, og det giver mulighed for at lære af erfaringerne undervejs.

Indretning med gruppeborde har fundet stort indpas, og efterspørges i stor stil af underviserne. Indretningen understøtter i

større omfang aktiv læring og giver mulighed for, at lokalerne efter undervisning kan benyttes til gruppearbejde af de studerende. På denne måde opnås en større kapacitetsudnyttelse af faciliteterne på campus. Der er også blevet investeret i flere whiteboards til lokalerne for at imødekomme behovet for gruppearbejde.

Der er udfordringer med at sikre strømtilgang i gruppeborde samtidig med, at man bevarer muligheden for at flytte rundt på bordene, som mange ønsker. Det vurderes fra ombygning til ombygning, om et lokale skal indrettes med eller uden strøm i bordene. Campus Services er i gang med en analyse for at vurdere behovet for strøm vs. fleksibilitet i lokalerne. Fremadrettet vil alle borde med strøm blive fastmonteret i gulvet. Dette vil minimere fleksibiliteten, men samtidig sikre, at strømmen i bordene fungerer.

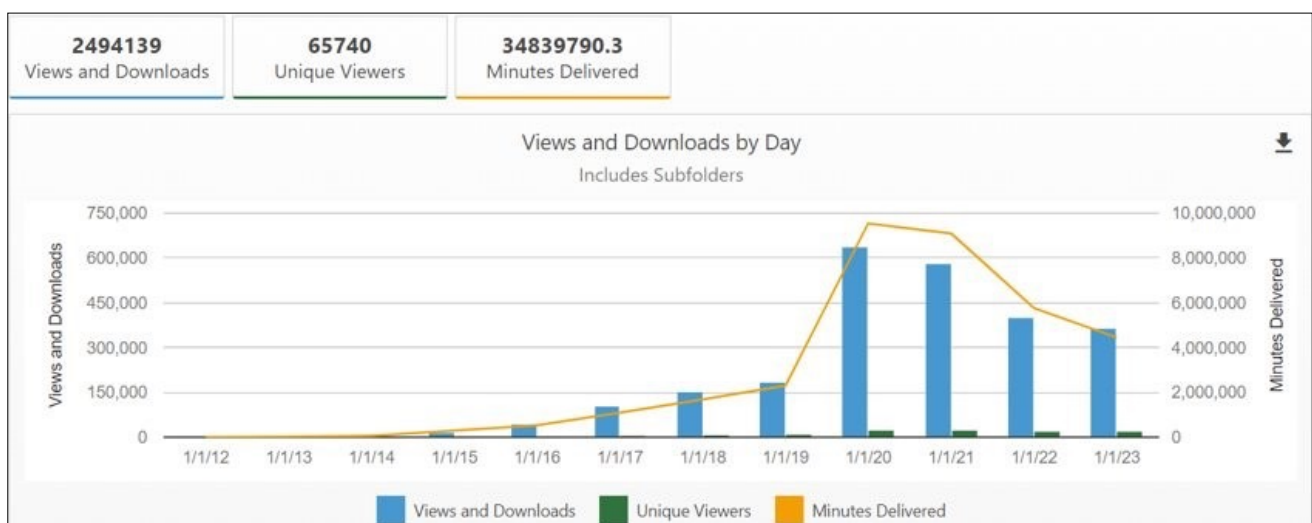
Et katalog med beskrivelse af de forskellige lokaletypologier er under udarbejdelse. Det skal hjælpe undervisere med at finde et lokale, der passer til deres undervisnings- og pædagogiske behov i fremtiden.

FYSISKE LÆRINGSRAMMER

Der er en kontinuerlig opmærksomhed på luftkvalitet, lydforhold og belysning, og der implementeres i den forbindelse 4-årige bygningseftersyn og 10-årige vedligeholdelsesplaner for at sikre velvedligeholdte anlæg og faciliteter.

På Solbjerg Plads er et undervisningslokale og et auditorium blevet udstyret med dagslyssimulatorer og fungerer nu som testlokaler. Der er også blevet indført en boost-funktion, der giver ekstra lys på de mørke vinterdage. Formålet er at evaluere, om denne tilføjelse af ekstra belysning og en forbedret farveskala bidrager positivt til miljøet. Resultaterne af dette evalueres løbende.

Der er også blevet installeret nye mikrofoner og højttalere i lokalerne for at forbedre lydoplevelsen, især i forbindelse med streaming.

Campus Services og IT-afdelingen samarbejder om udvikling af standardløsninger for indretning og AV-udstyr i undervisningslokaler for at gøre det lettere for underviserne at vælge lokaler, der passer til deres undervisningsmetoder.

STUDIEZONER OG UFORMELLE MØDESTEDER

Mangel på studiezone og uformelle mødesteder er en vedvarende udfordring, og der er stadig ikke tilstrækkeligt med grupperum eller steder at socialisere på tværs af årgange og studieretninger.

Arbejdet med at etablere flere mødesteder og studiezone skrider frem, men praktiske og økonomiske begrænsninger spiller en rolle. Udfordringen adresseres af temagruppen SUL² og gennem den overordnede strategiske campusudvikling. Følgende konkrete tiltag kan fremhæves:

- > I 2021 åbnede Academic Lounge i Dalgas Have. Formålet med loungen var at skabe et sted, der er åbent for studerende i almindelig åbningstid for fagligt arbejde og dialog. Det har været en succes og benyttes hyppigt.
- > En Social Lounge er stablet på benene på Graduate House og stod færdig i januar 2023. Der blev i efteråret 2023 nedsat et udvalg, som skal drive denne.
- > The Station er færdigbygget. Lige nu benyttes det mest af studerende med interesse for start-ups og entreprenørskab. Der arbejdes på at øge synligheden, så det bliver mere tilgængeligt for alle vores studerende.

På grund af et ønske om fortætning og effektiv lokaleudnyttelse er lejemaal blevet opsagt og salg af ejendomme er planlagt. Det betyder, at en række dedikerede lokaler til mindre studentorganisationer er udfaset (Solbjerg Vej 3 og Howitzvej 11 samt fra 2024 i Blichervillaens kælder). Det er dermed efterhånden en sjældenhed at have dedikerede klublokaler. Kun CBS Students, CBS Sport og CBS Case Competition råder nu over sådanne. Mange studentorganisationer under CBS Students' paraply kunne tænke sig at få deres eget klublokale, men i stedet henvises de til at bruge fællesfaciliteter eller booke CBS Students' mødelokaler.

Det bør også nævnes, at lukningen af de kontroversielle torsdagsfester på Nexus har mødt en del modstand fra de studerende, og de ønsker mere fokus på positive alternativer. Der kører forsøgsvis månedlige fredagsfester, men tilslutningen er indtil videre sparsom.

---

2 SUL temagruppe består af repræsentanter fra relevante CBS-enheder såsom Teaching & Learning, IT, studerende m.fl. Bygningschefen har formandskabet. Gruppen behandler forslag vedrørende de fysiske studie-, undervisnings- og læringsmiljøer 2-3 gange årligt.

INDDRAGELSE AF KUNST

Campus Services har ansvaret for at sikre, at kunst inddrages i forbindelse med ændringer og indretning af nye lokaler samt ved at støtte CBS' kunstudvalgs planer og projekter. Kunstudvalgets arbejde har fået fornyet fokus efter COVID-19-pandemiens afslutning.

I forbindelse med studiestarten 2021 blev de studerende og ansatte budt velkommen tilbage på campus med kunstprojektet New Bloom, som var en kæmpe kunstudsmykning på alle campus' hovedindgange. I 2022 blev studiestarten præget af en større fotografisk udstilling på Ramblaen og inde i Rotunden.

The Station har ligeledes iværksat betydningsfulde initiativer inden for kunstmrådet. Det inkluderer bl.a. en konkurrence, der resulterede i opførelsen af fire betydelige kunstværker, som nu beriger miljøet både indendørs og udendørs på The Station. Desuden har fonden Ny Carlsberg doneret flere kunstværker til The Station.

Andre instanser, der aktivt bidrager til fremme af kunsten på CBS, tæller CBS Kunstforening for medarbejdere og CBS Art for studerende.

ENSOMHED OG TRIVSEL

Trivsel har siden sidste UMV-afrapportering været en central mærkesag, og der er blevet og bliver stadig gjort meget på det område. Der er iværksat et omfattende strategisk trivselsprojekt '*Student Life Transitions and Well-being*', som gennem en lang række indsætter og underprojekter skal understøtte de studerendes trivsel på CBS. Herudover arbejdes der kontinuerligt med studiestarten for nye bachelor- og kandidatstuderende for at sikre, at alle nye studerende får en god start.

NYTÆNKET STUDIESTART OG ANDRE TRIVSLSUNDERSTØTTENDE INDSATSER

Studiestart og introforløb har gennemgået vigtige forandringer, som skal sikre en større bredde og bedre inklusion for alle. Fx er de kritiserede rusture, som ofte indebar alkohol, blevet afskaffet. Der er derimod kommet et øget fokus på den faglige introduktion og den gode overgang til studielivet – herunder fællesskab og samarbejde. Desuden kørte der i 2021-2022 en række reboot-aktiviteter, der havde til formål at genintroducere studerende på 2. og 3. studieår og få dem godt tilbage på campus.

I 2022 blev der introduceret et studiestartskursus i samarbejde med Studenterrådgivningen (How to Uni), som skal give de helt nye bachelorstuderende en blid overgang til studiet. Evalueringer af How to Uni fra både 2022 og 2023 viser en stor tilfredshed med kurset. Mange påpeger, at det var med til at mindske nervøsiteten forud for studiestart, at det gav en følelse af at være sammen om noget allerede inden første dag på studiet, og at det generelt var

rart at have andre studerende at spejle sig i. Derudover gik CBS i vinteren 2022/23 i luften med et nyt digitalt univers med fokus på studieteknik og trivsel (UNiverse).

Alle tilbud og aktiviteter er med til at sikre, at de studerende klædes bedst muligt på til studielivet på CBS.

SÆRLIG INDSAT FOR DEM MED STØRST BEHOV

Såvel under som efter lockdown er der blevet gennemført en opøgende vejledningsindsats, hvor studievejledere har ringet til udvalgte studerende, der på forskellig vis har været særligt påvirket af nedlukningen. Formålet var at udforske deres trivsel og tilbyde støtte. Disse samtaler er blevet positivt modtaget af de studerende, og de har resulteret i, at mange har fået hurtigere hjælp, end hvis de selv skulle have taget kontakt.

En anden gruppe, der er har været særligt fokus på, er de studerende, der har brug for Specialpædagogisk Støtte (SPS). Der er sket en signifikant stigning af antallet af SPS-modtagere de seneste år. Der er blevet arbejdet målrettet på at øge synligheden af de tilbud og hjælpemuligheder, der findes til disse studerende, og en række initiativer er blevet iværksat – her kan bl.a. nævnes informationskampagner, walk-in-vejledning og online informationsmøder allerede tidligt i deres studieforløb. Desuden er ansøgningsprocesserne internt på CBS blevet gjort mere smidige for de studerende, så de hurtigere kan få de særlige vilkår, de har brug for. Derudover er der etableret to nye eksamensområder på Dalgas Have, som tilgodeser studerende med behov for særlige vilkår til eksamen (dispensatpladser).

Den stærkt stigende mængde studerende, der har brug for SPS, udfordrer kapaciteten og vanskeliggør muligheden for at hjælpe alle så hurtigt, som det kunne ønskes.

INTERNATIONALE STUDERENDE

En række events målrettet de internationale studerende er blevet genoplivet, og nye tiltag er blevet iværksat.

I august 2023 blev der for første gang afholdt et online pre-arrival event for alle nyoptagne internationale studerende. Formålet var at klæde dem på til studielivet på CBS og livet i Danmark generelt, allerede inden de er startet. Det skal hjælpe til, at opstarten for denne gruppe bliver nemmere. 200 studerende deltog i eventet. Dette blev fulgt op af et stort Welcome Event, som fandt sted på Solbjerg Plads i august. Her er fokus at få skabt et tilhørsforhold og et kendskab til CBS samt et fællesskab på tværs af vores internationale studerende. Ca. 400 studerende deltog i 2023.

I september blev der afholdt et Global Event, som er et mindre event for non-EU-studerende. Formålet er dels at give dem svar på en række praktiske spørgsmål om fx visum og scholarships, dels at skabe en ramme, hvor der er mulighed for at socialisere på tværs.

CBS' korps af frivillige International Student Ambassadors (ISA) er kommet op at køre igen, og der er blevet lagt store kræfter i at optimere setuppet. Der er bl.a. kommet en ny struktur, som indebærer mindre teams med hver deres teamleder, hvilket skal sikre en tydeligere ansvarsfordeling, bedre koordinering og større fremdrift i gruppen. ISA består af 31 frivillige studerende (50/50 danske og internationale studerende).

ISA har i oktober 2023 etableret et alumnetværk på LinkedIn. Formålet er at skabe et forum, hvor vores internationale studerende også kan netværke efter endt uddannelse.

STUDENTERDREVNE AKTIVITETER

Studerterorganisationerne er aktive igen og afholder både større og mindre arrangementer. CBS Students har udviklet en netværksbog som skal skabe overskuelighed over kommende begivenheder.

Det er stadig nødvendigt at yde støtte og fremme samarbejde for at involvere både organisationerne og de studerende mere. Selvom der er positive tiltag på enkelte studier, er der stadig betydelige udfordringer med at skabe engagement på tværs af studieretninger og årgange.

I september 2022 blev der med succes afholdt Student Society Day, som inkluderede 65 forskellige foreninger og 5000 deltagere, hvilket markerede en vellykket tilbagevenden efter lockdown og Covid-19-restriktioner. Tal fra 2023 tyder på en fortsat fremgang. Her deltog 74 studenterforeninger og ca. 6500 studerende.

I efteråret 2022 arrangerede CBS Students i samarbejde med Student Affairs "Awareness week" i uge 40, hvor der var fokus på mental trivsel gennem en række arrangementer.

Evalueringer af studiemiljøet

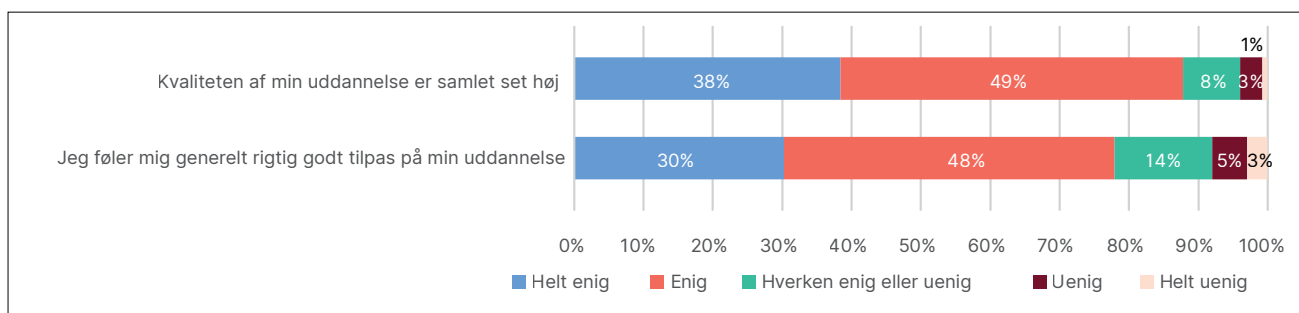
I dette afsnit gennemgås de studerendes evalueringer af studiemiljøet på CBS. Resultaterne fra evalueringerne er delt op i to overordnede kategorier "Bachelor- og kandidatuddannelser" og "Efteruddannelser" (HD/Master). Det skyldes, at datagrundlaget er forskelligt. Data på efteruddannelsesområdet stammer alene fra CBS' egne evalueringer, mens der på bachelor- og kandidatuddannelserne også trækkes på data fra Danmarks Studieundersøgelse, som udarbejdes af Undervisnings- og forskningsministeriet hvert andet år.

Danmarks Studieundersøgelse 2023 er baseret på 3400 besvarelser, mens CBS' egen årsevaluering og studiestartevalueringen havde henholdsvis 1361 og 1273 besvarelser.

BACHELOR- OG KANDIDATUDDANNELSER

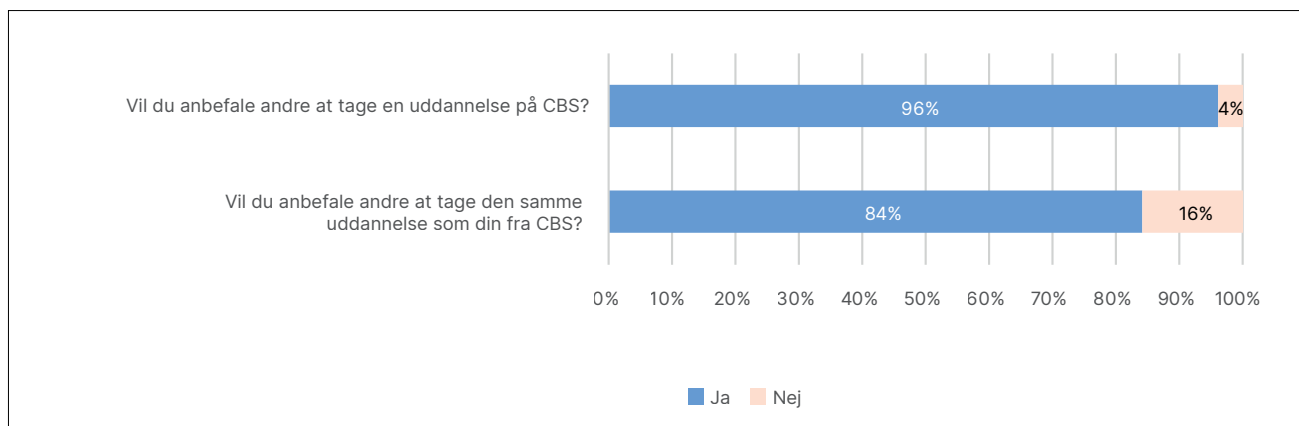
TILFREDSHED OG TILHØRSFORHOLD

Størstedelen af de studerende giver udtryk for, at de generelt føler sig godt tilpas på deres uddannelse, og at kvaliteten af uddannelsen er høj.

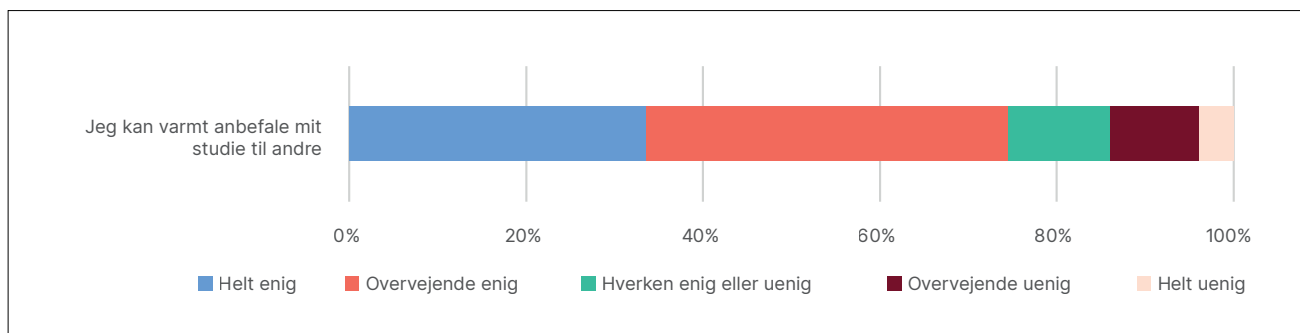

Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2023

Tilfredsheden med CBS ses bl.a. også ved, at en stor andel af vores dimittender fra kandidatuddannelserne vil anbefale deres uddannelse til andre, og endnu flere vil anbefale CBS som helhed.

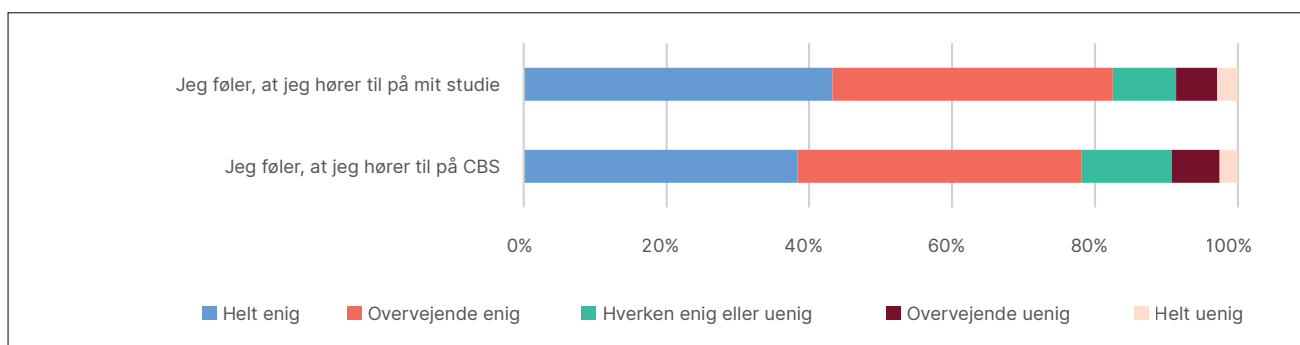

Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2023, dimittendundersøgelse

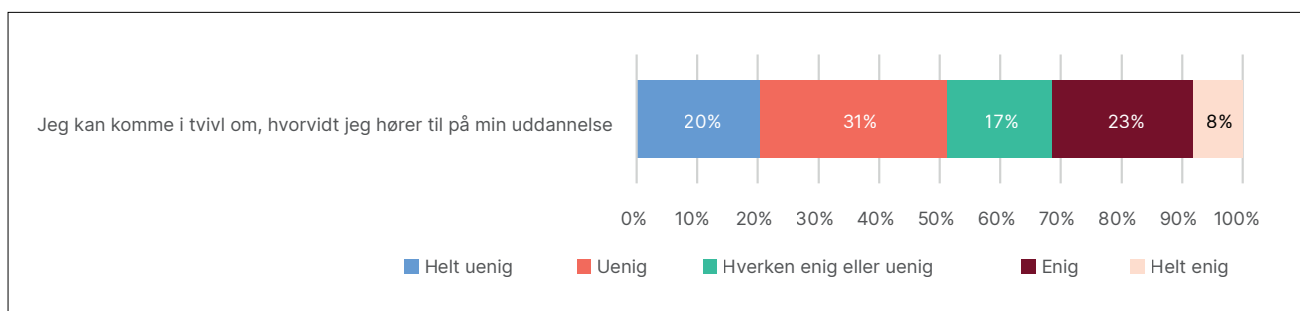

Kilde: CBS' årsevaluering studieåret 2022/2023

Langt de fleste studerende har en følelse af at høre til på deres uddannelse og på CBS generelt, men samtidig har knap en tredjedel af de adspurgte oplevet at komme i tvivl.

Kilde: CBS' studiestartsevaluering studieåret 2022/23

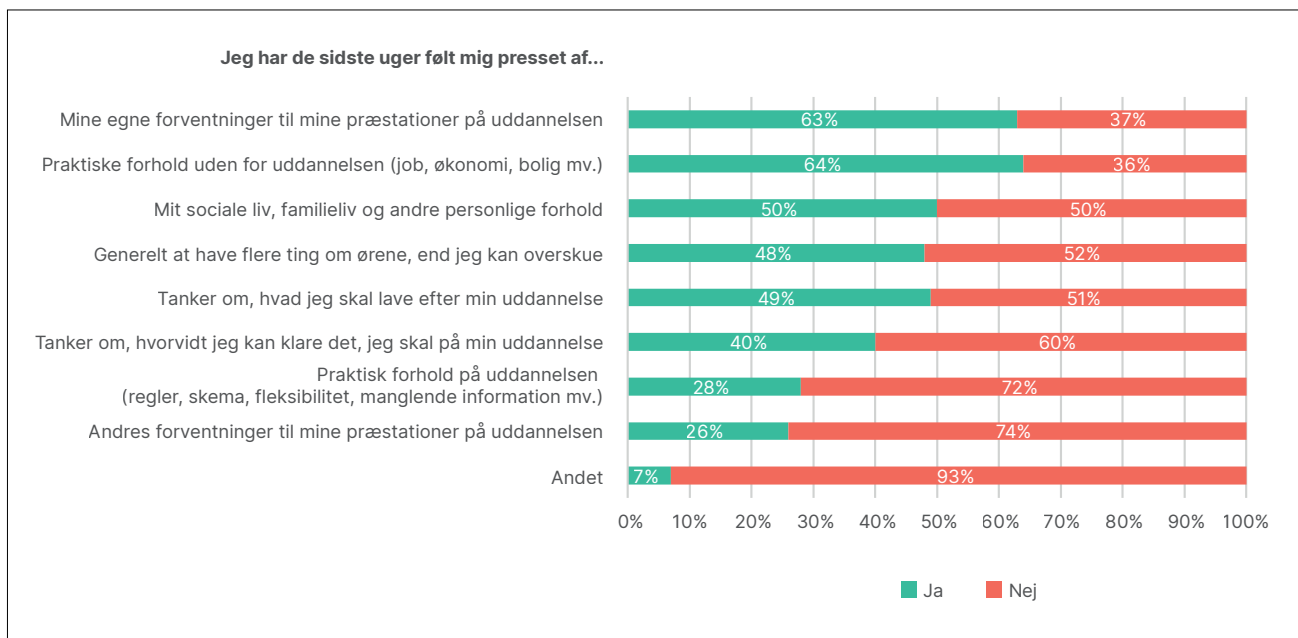
Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2023

Forskningen peger på, at oplevelsen af ikke at høre til er en væsentlig kilde til mistrivsel, og at det øger risikoen for frafald fra uddannelsen. Vi kan konkludere, at netop tilhørsforholdet på CBS er udfordret. I studieundersøgelsen svarer 31% af de studerende, at de er enige eller helt enige i udsagnet "Jeg kan komme i tvivl om, hvorvidt jeg hører til på min uddannelse". Sidste års studiestartsevaluering viser, at der allerede i studiestarten er studerende, der er udfordrede på deres følelse af at høre til på CBS og på deres studie.

Udfordringer omkring tilhørsforhold er en samfundstendens, og Studenterrådgivningen peger på tendensen som en væsentlig udfordring på tværs af den videregående uddannelsessektor. Det er dermed ikke en udfordring, der er unik for CBS, men dog noget, vi bør have fokus på.

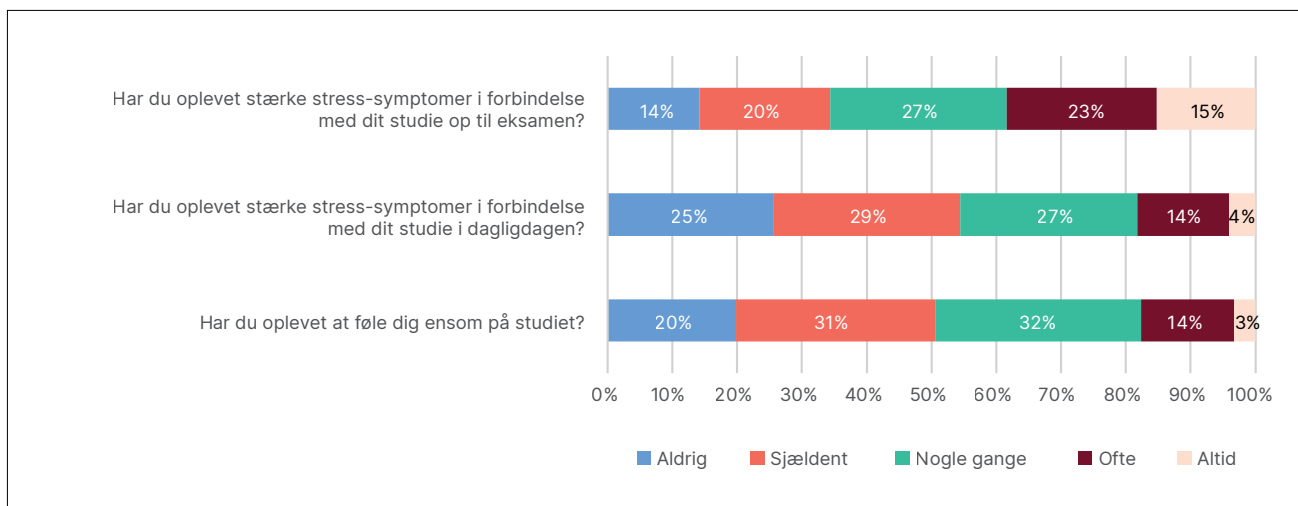
DET PSYKISKE STUDIEMILJØ

En stor del af de studerende føler sig jævnligt stressede. Oplevelsen af stresssymptomer er hyppigst i forbindelse med eksamener, men flere oplever det også i dagligdagen. Over halvdelen svarer, at de føler sig presset over egne forventninger til deres præstation på uddannelsen. Dernæst kommer pres fra forhold uden for uddannelsen.

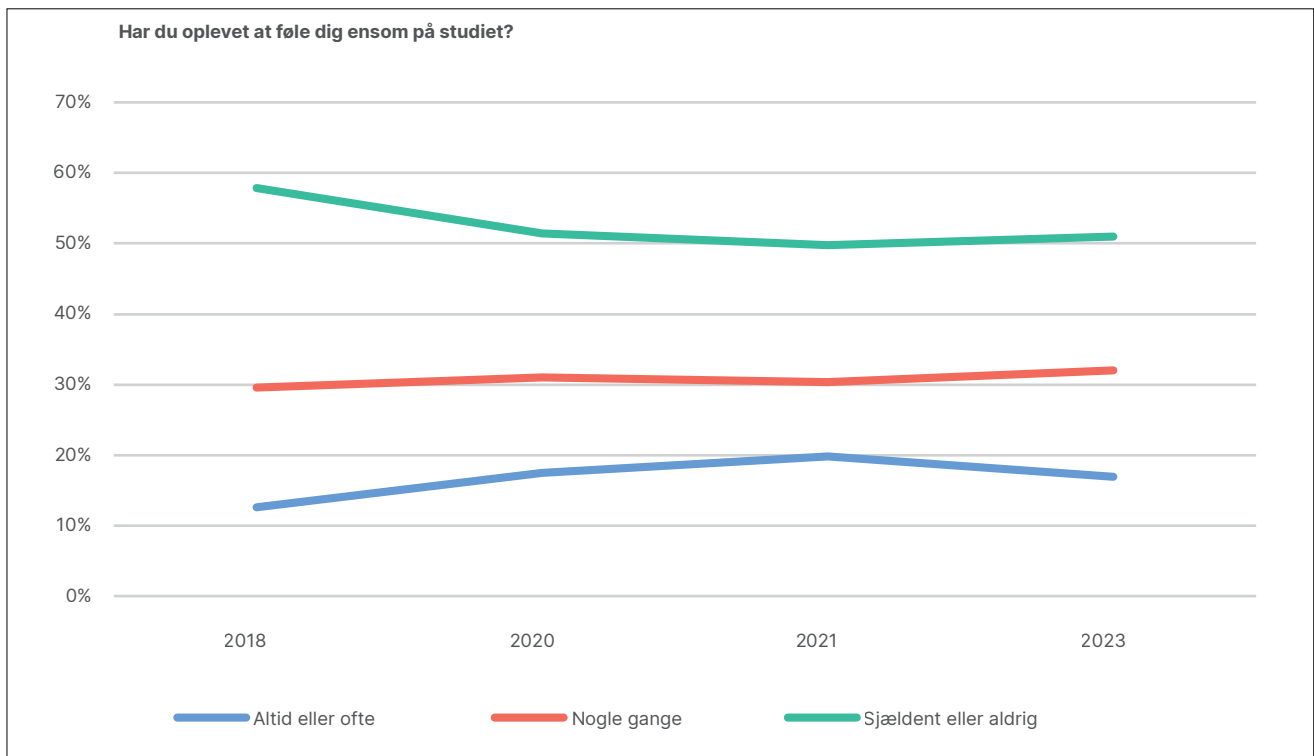
Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2023

Derudover svarer en væsentlig andel af de studerende, at de 'altid' eller 'ofte' føler sig ensomme.

Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2023

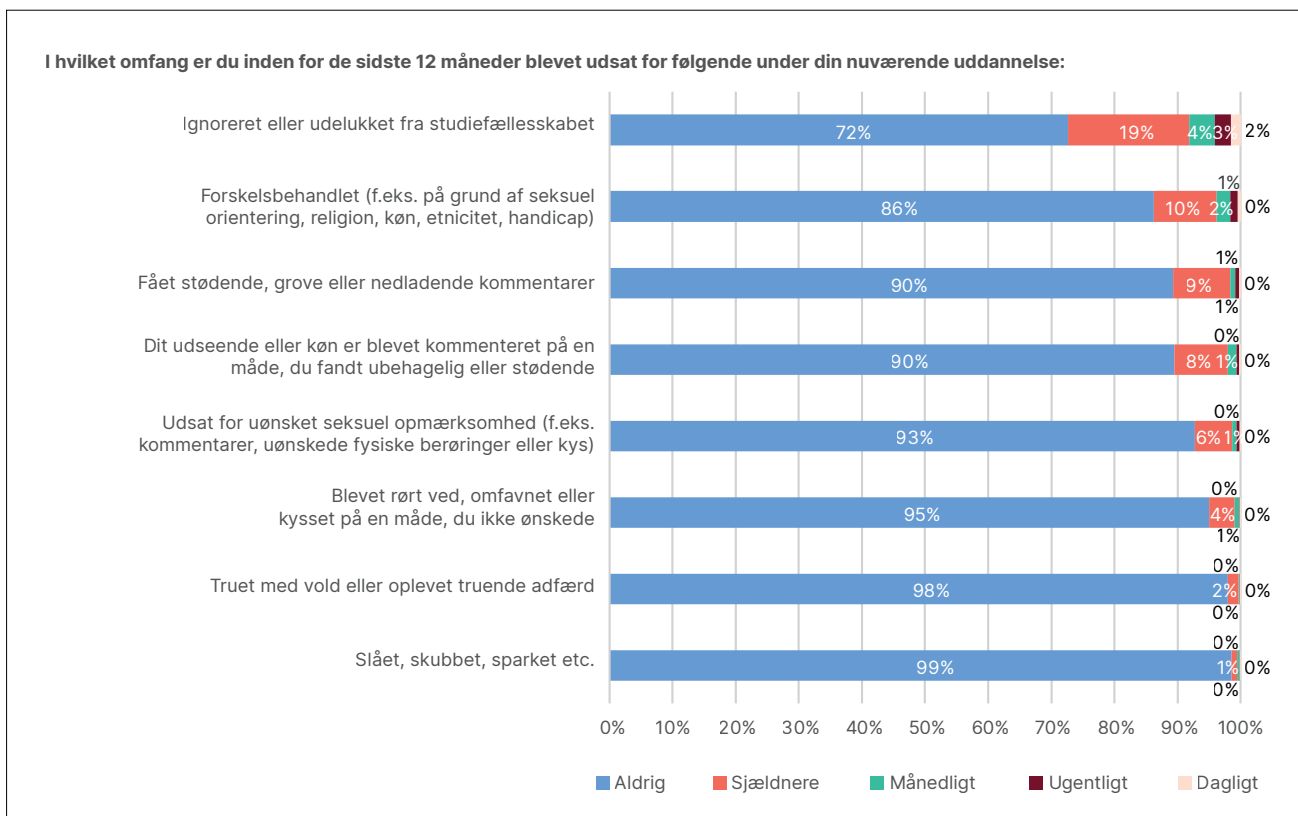
Antallet af studerende, der har følt sig ensomme, har generelt været stigende i perioden med lockdown og restriktioner. Vi ser nu, at procentdelen af studerende, der svarer, at de 'altid eller ofte' føler sig ensomme er faldet en smule fra 2021 til 2023, mens den procentdel, der svarer, at de 'nogle gange' føler sig ensomme fortsat er steget.

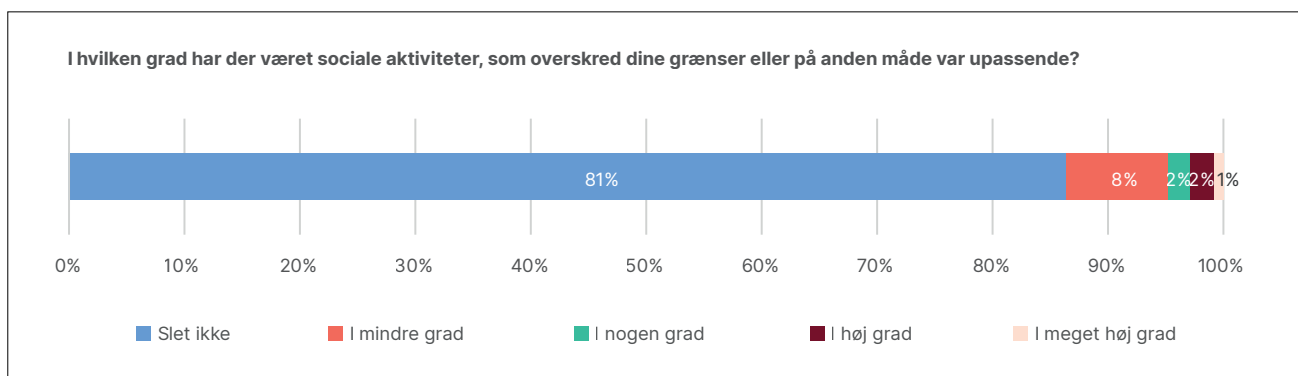
Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2023

Den store andel af studerende, der føler sig ensomme, kan kobles til, at en relativ stor andel også har oplevet at føle sig ignoreret eller udelukket fra studiefællesskabet.

Kun en meget lille andel har oplevet grænseoverskridende eller krænkende adfærd. Det er dog vigtigt at holde sig for øje, at lave tal her ikke nødvendigvis udelukkende er positivt. Hvis vi har en stor majoritet og en meget mindre andel af de marginaliserede, vil deres svar ikke blive synlige i traditionelle procentantagelser. Vi er nødt til at vide mere om de få procent, som føler sig krænket/udelukket. Hvis demografien dér bonner ud på marginaliserede identiteter, så har vi potentielt et større problem, som vi kan komme til at afskrive som et mindre problem, fordi de overordnede tal ser pæne ud.

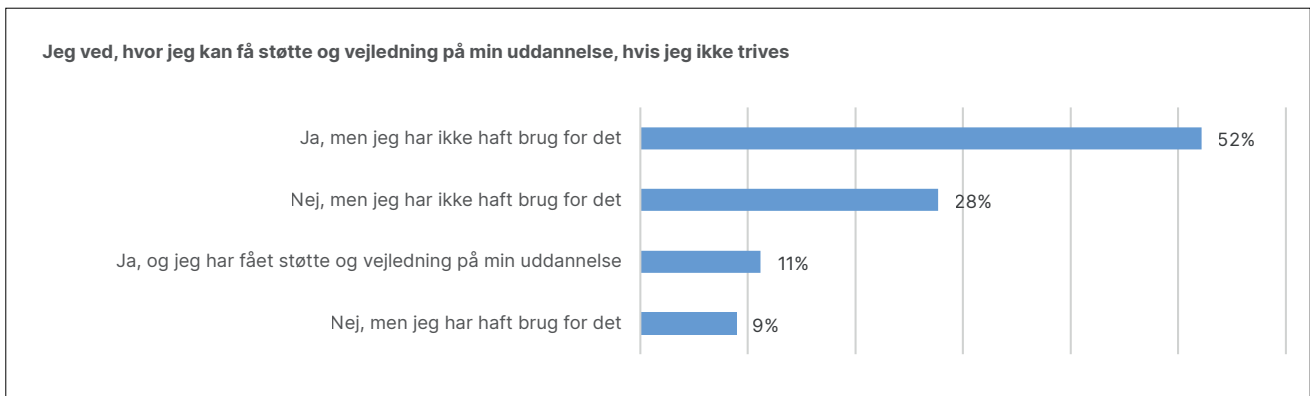
Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2023

Kilde: CBS' Studiestartsevaluering studieåret 2022/23

20% af de studerende har haft brug for hjælp, støtte og/eller vejledning i forbindelse med mistrivsel. Det kan være udtryk for en generel samfundstendens, men det er væsentligt at have for øje, at det også kan handle om en særlig kultur på CBS, hvor der generelt er meget fokus på præstationer.

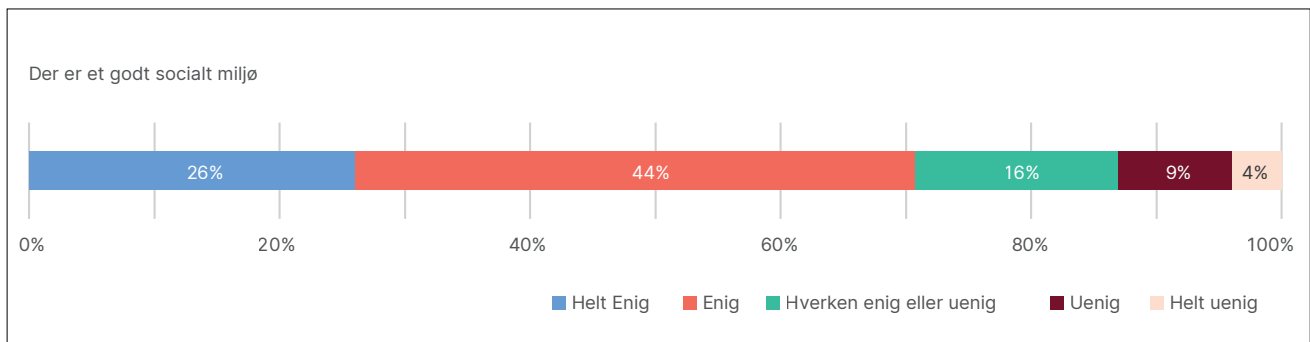
Samtidig med et stort behov for vejledning og støtte kan vi desværre også se, at 37% ikke ved, hvor de kan få hjælp på CBS. Det kan muligvis delvist forklares med, at de studerende, der startede studie i perioden med lockdowns og restriktioner ikke har fået den samme introduktion til de forskellige tilbud, som de ellers ville have fået. Det er normalt noget, der gøres meget ud af i introduktionsugerne, men det blev besværliggjort i den periode.

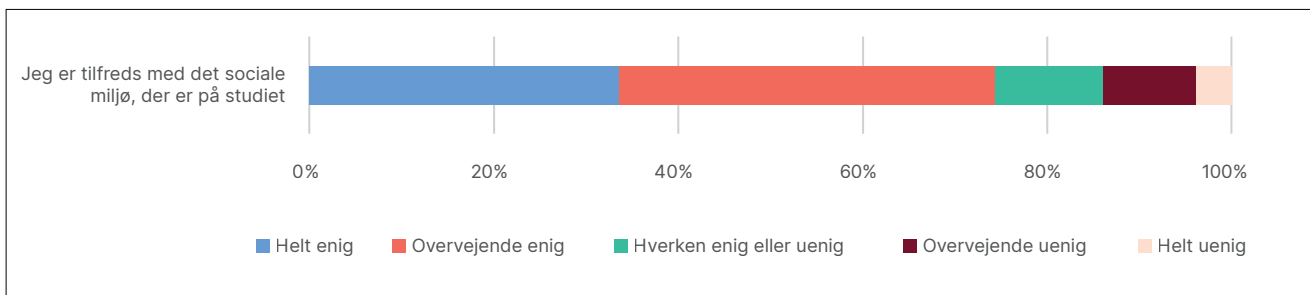
Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2023

DET SOCIALE STUDIEMILJØ

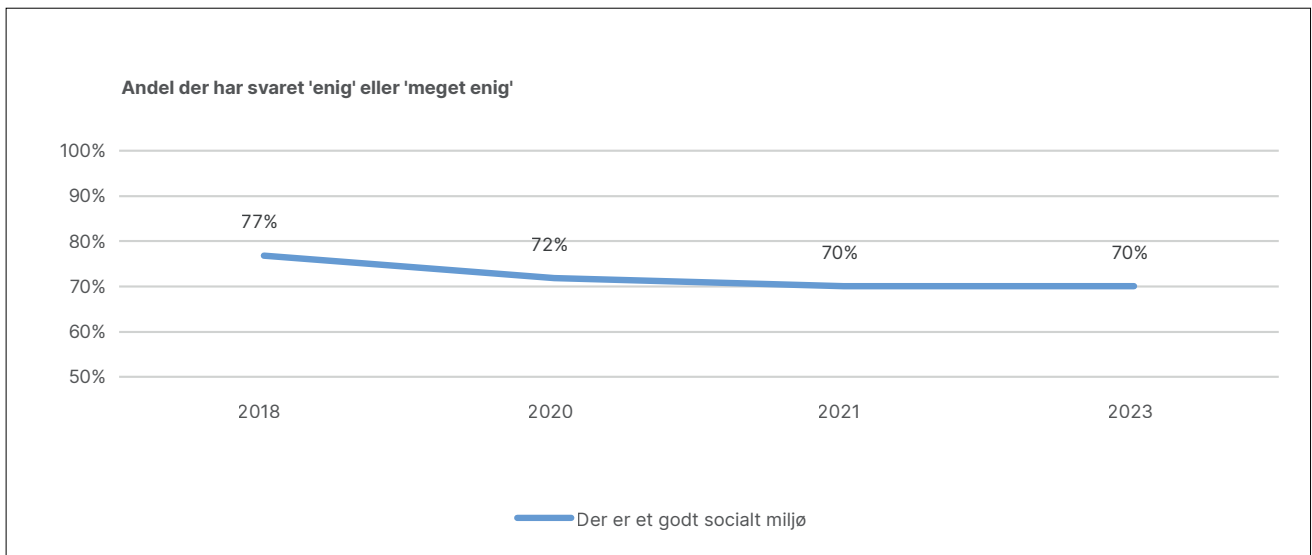
En bemærkelsesværdig andel af de adspurgte studerende svarer, at de ikke er tilfredse med det sociale studiemiljø på CBS, og vi ser desværre, at tilfredsheden på det punkt er faldet de seneste år.

Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2023

Kilde: CBS' årsevaluering studieåret 2022/23

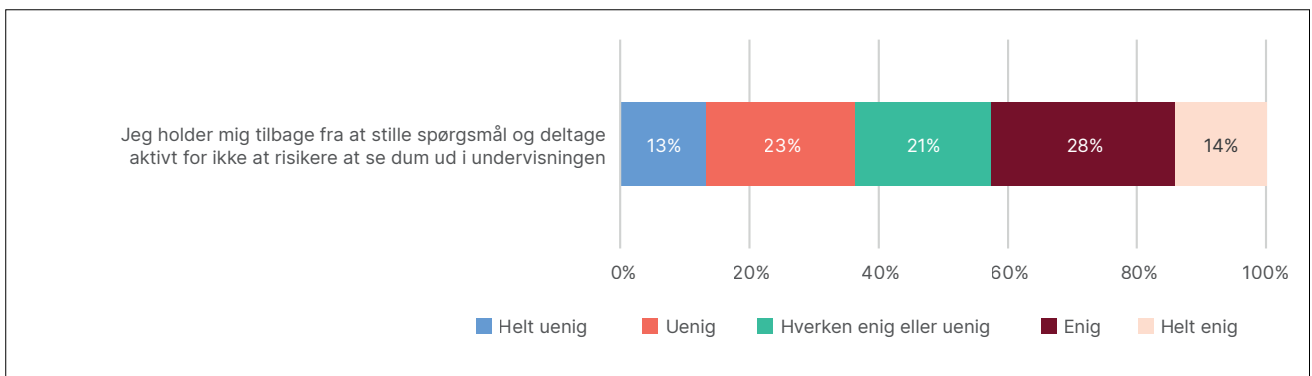

Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2018-2023

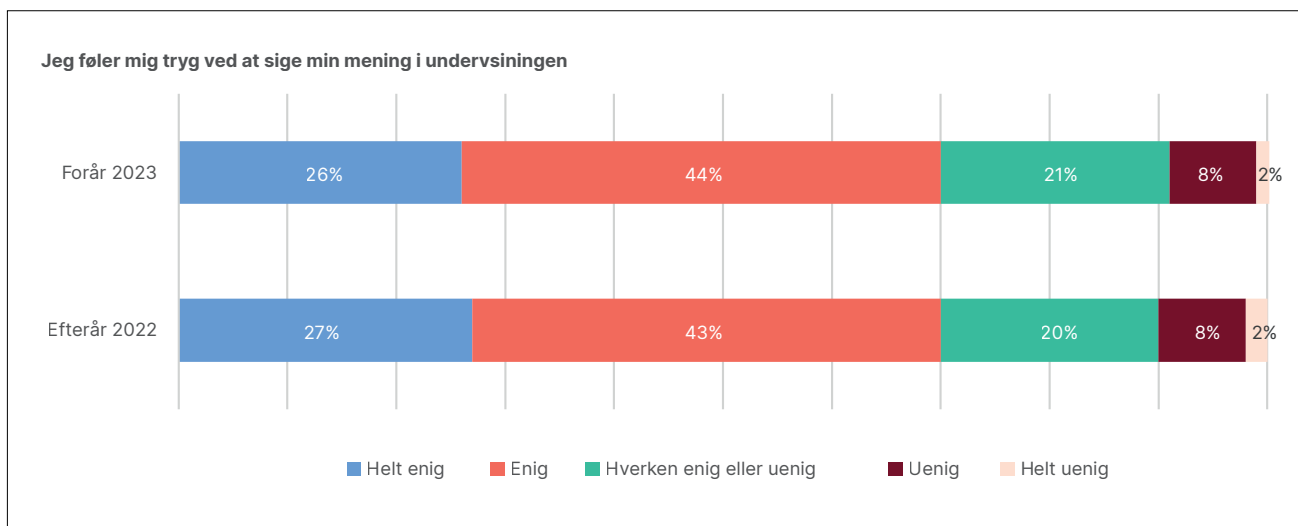
Kommentarer til besvarelserne indikerer, at en del af den stigende utilfredshed omhandler lukningen af torsdagsbaren i Nexus. I hvor høj grad besvarelserne omhandler studiemiljøet generelt (og hvilke dele) er sværere at sige noget præcist om.

TRYGHED I UNDERVISNINGEN

En stor del af de studerende holder sig tilbage fra at stille spørgsmål og deltage aktivt i undervisningen, fordi de er bange for at se dumme ud. Dette kan hænge sammen med den manglende følelse af tilhør på studiet. I Student Affairs er det oplevelsen, at når studerende holder sig tilbage fra at deltage aktivt, så handler det i lige så høj grad om bekymringen for, hvordan medstuderende opfatter dem, som bekymringen for undervisernes reaktion.

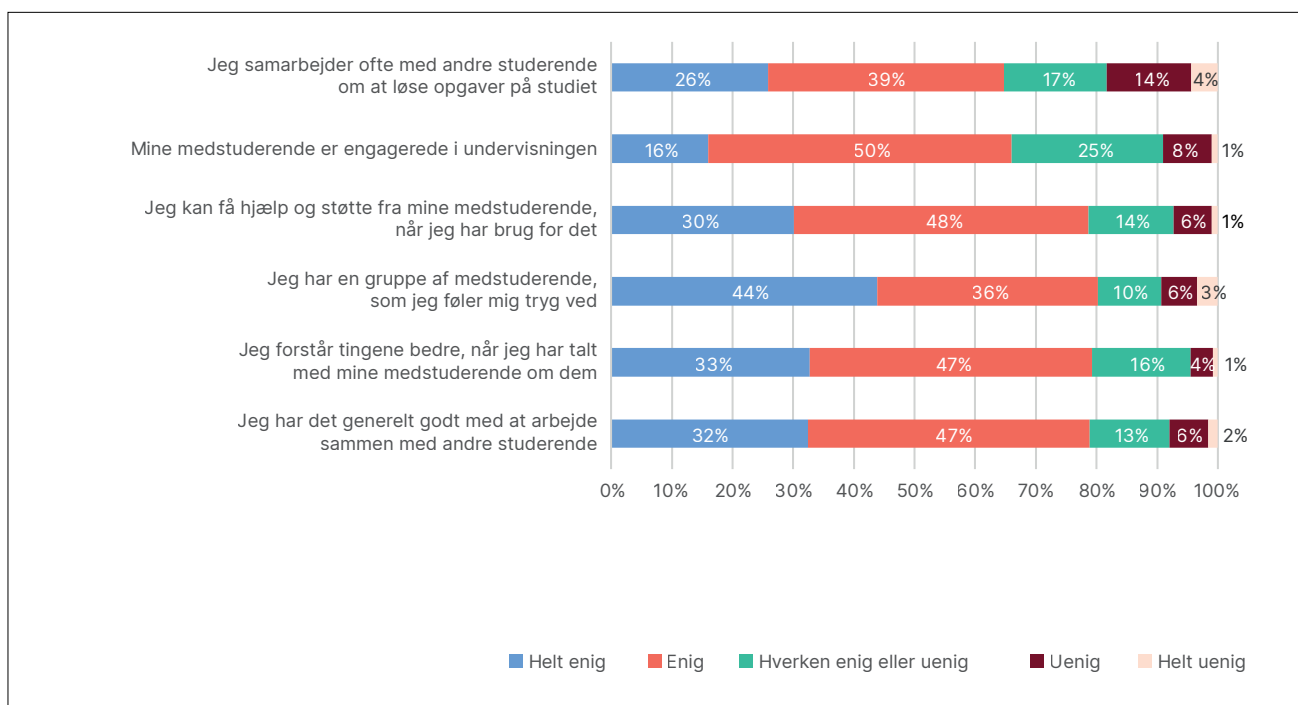
Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2023

Kilde: CBS' fagevaluering 2022/23

MEDSTUDERENDE OG SAMARBEJDE

Langt de fleste studerende svarer, at de har gavn af deres medstuderende, og at de ofte arbejder sammen om at løse opgaverne på studiet, dog er der en nævneværdig andel, der ikke oplever at have en gruppe af medstuderende, de føler sig trykke ved.

Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2023

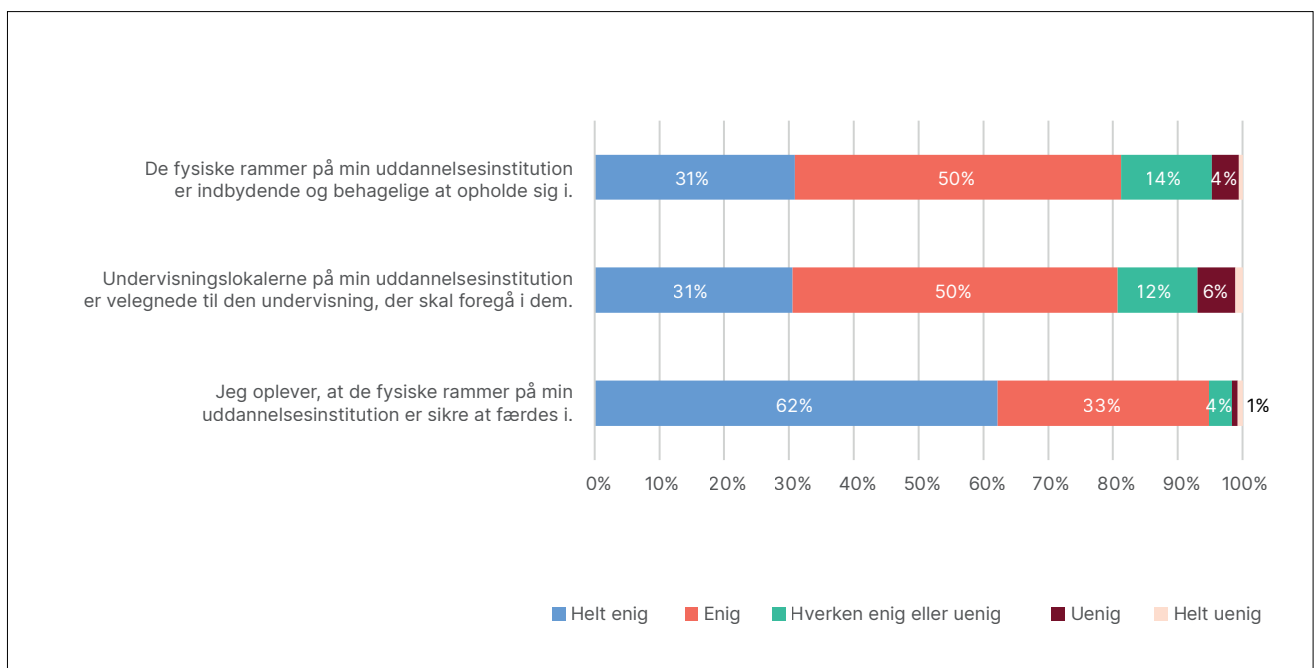
De fleste studerende giver udtryk for, at de generelt føler sig godt tilpas på deres uddannelse, at kvaliteten af uddannelsen er høj, og at de ville anbefale CBS som uddannelsessted, men samtidig er der væsentlige udfordringer med bl.a. stress, ensomhed, socialt tilhørsforhold og psykologisk utryghed. En mulig forklaring er, at der i den generelle ungdomskultur – særligt efter Covid-19 og lockdown – er opstået en bekymrende normalisering og generel accept af dårlig trivsel som et grundvilkår for mange. Det er blevet lettere at tale om, men noget tyder på, at flere også accepterer det som noget, man ganske enkelt må finde sig i. Denne tolkning understøttes af de oplevelser, som bl.a. studievejlederne har i deres samtaler med studerende med dårlig trivsel.

Det kan tilføjes, at mange studerende også på forhånd har en forventning om, at der på CBS er et hårdt og krævende miljø, hvor der er mange forventninger at leve op til.

DET FYSISKE STUDIEMILJØ

De fleste kommentarer i evalueringen af det fysiske studiemiljø drejer sig om toiletter og indeklima. Der klages over for få toiletter på Solbjerg Plads og utilfredsstillende rengøring – både på toiletterne og generelt.

Et andet punkt, der fylder i kommentarerne er, at der mangler faciliteter til gruppeaktiviteter og pladser i læsesalen.

Kilde: Danmarks studieundersøgelse 2023

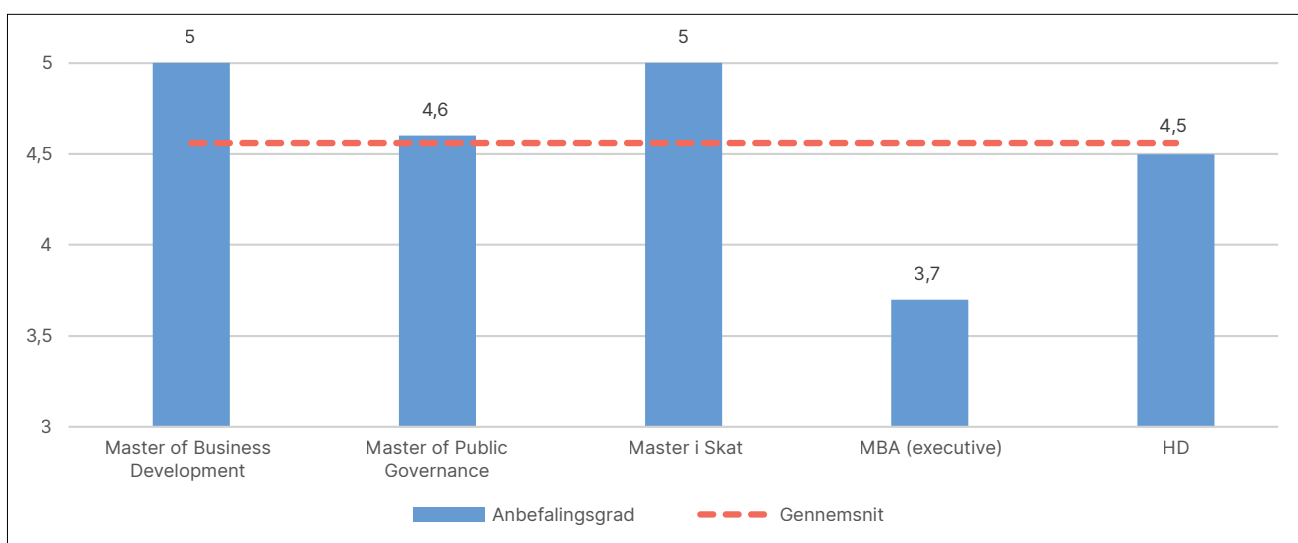
EFTERUDDANNELSESOMRÅDET

Følgende data stammer fra exit- og fagevalueringer på tværs af de fleste efteruddannelser. Da evalueringer og formuleringerne heri divergerer mellem programmer, er resultaterne samlet i følgende temaer:

- > Anbefalingsgrad – et udtryk for de studerendes samlede tilfredshed med studiet
- > Tilfredshed med de fysiske rammer i og omkring undervisningen

ANBEFALINGSGRAD

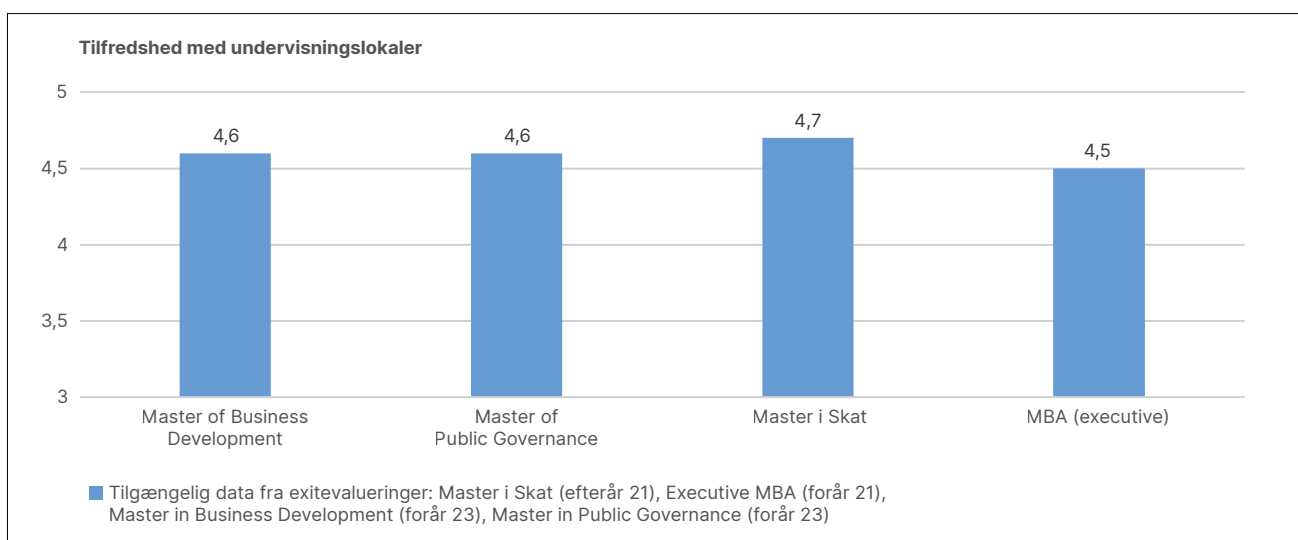
Generelt ser de studerende ud til at være tilfredse med deres studie på tværs af programmerne med en spredning på 3,7 – 5. To programmer har en anbefalingsgrad på 5.

TILFREDSHED MED DE FYSISKE RAMMER

De studerende på efteruddannelserne spørges til deres tilfredshed med de fysiske rammer i forskellige formuleringer afhængig af program. Nedenstående tabel stammer fra exit-evalueringer fra perioden foråret 2021 - foråret 2023.

Master of Business Development har frem til foråret 2022 i deres evaluering spurgt til fysiske rammer i de studerendes fagevalueringer. Disse foretages umiddelbart efter undervisningen er slut og har en noget højere andel adspurgte. Til sammenligning scorer tilfredshed med undervisningslokalerne her 4,2, mens øvrige fysiske rammer scorer 4,1.

Anbefalinger

På baggrund af de seneste evalueringer og opfølgningen på sidste UVM-rapport, har arbejdsgruppen identificeret en række indsatsområder. I det følgende præsenteres der for hver af disse anbefalinger og milepæle for den kommende treårsperiode frem til næste UVM-afrapportering – først for bachelor- og kandidatuddannelserne, dernæst for efteruddannelsesområdet.

ANBEFALINGER: BACHELOR- OG KANDIDATUDDANNELSER

Indsatsområder og anbefalinger er kategoriseret i følgende overordnede områder:

- > Psykisk og socialt studiemiljø
- > Fysisk og æstetisk studiemiljø

Denne opdeling er valgt for overskuelighedens skyld og for at gøre det nemmere at følge op fremadrettet. Arbejdsgruppen er bevidst om, at der vil være udfordringer, der går på tværs, og som derfor hverken kan eller bør løses isoleret.

PSYKISK OG SOCIALT STUDIEMILJØ

Psykisk studiemiljø og socialt studiemiljø refererer begge til forskellige aspekter af den overordnede atmosfære og trivsel på CBS. Det psykiske studiemiljø handler om den følelsesmæssige og mentale sundhed og trivsel hos den enkelte, hvor det sociale studiemiljø omhandler de interpersonelle forhold og det sociale klima – herunder inklusion, fællesskab og sociale aktiviteter.

Der er en tæt sammenhæng mellem det psykiske studiemiljø og det sociale studiemiljø, og begge kan have betydelig indflydelse på de studerendes trivsel og oplevelse af CBS. I det følgende behandles de to områder derfor samlet.

INKLUDERENDE FÆLLESSKABER

Det fremgår af både kvantitativt og kvalitativt data, at de studerendes følelse af at være en del af fællesskabet er udfordret. Selvom størstedelen angiver, at de trives og har gode sociale relationer på studiet, er der alligevel mange, der føler sig ensomme og udelukket fra fællesskaberne. Det bør være et fokusområde for CBS i den kommende tid.

Arbejdsgruppen anbefaler:

Det anbefales, at CBS øger sit fokus på skabe rammerne for sunde og inkluderende fællesskaber. Alle de fællesskaber, der tilbydes på CBS – hvad enten det er på de enkelte studier, i studenterforeninger, i diverse råd og nævn eller på tværs af CBS – skal være åbne, tilgængelige og inkluderende for alle.

Milepæle:

- > 'Diversity, Equity and Inclusion'-træning af studiestartskoordinatorene med henblik på at styrke inklusion og diversitet allerede i studiestarten.
- > Social Belonging-interventioner³ med fokus på at styrke de studerendes følelse af at høre til på studiet og CBS har kørt som pilotprojekt i 2022/23 og forventes at kunne udrulles som aktivitet på alle bacheloruddannelser i perioden 2024-2030
- > CBS Students skal kortlægge adgangen til de mange forskellige foreninger, der findes.
- > Grundigere analyse af data om ensomhed og inklusion. Er der et mønster i, hvilke studerende der svarer, at de føler sig udenfor, eller er der en bred repræsentation?

Forankring og opfølgning

Ovenstående milepæle er delvist forankret i det strategiske initiativ 'Diversity and Gender Equality' og i det strategiske trivselsprojekt 'Student Life transitions and Well-being'.

Milepælene løftes desuden i et samarbejde mellem CBS Students, Studieadministrationen og CBS Business Intelligence Analysis.

HJÆLP TIL AT STYRKE SAMARBEJDE

Mislykket gruppearbejde er en af de store kilder til mistrivsel. Det ser vi både i evalueringerne og i Student Affairs, hvor man i stigende grad har samtaler med studerende, der kæmper med gruppearbejde og gruppekonflikter – eller overhovedet at finde nogen at være i gruppe med.

Rammerne for og forventningerne til gruppearbejde er meget forskellige fra uddannelse til uddannelse, og der er ingen standarder for dette på CBS. De studerende oplever ofte at være overladt

---

³ Mindsetinterventioner udviklet i samarbejde med Studenterrådgivningen. Interventionerne er forskningsbaserede gruppeinterventioner, som styrker de studerendes tilhørsforhold på uddannelsen.

til sig selv. De bliver bedt om at arbejde i grupper, men får som hovedregel ingen værktøjer til at håndtere eventuelle problemer.

Arbejdsgruppen anbefaler:

Det anbefales, at der sættes særligt fokus på gruppearbejde og gruppedynamikker i den kommende tid. Det er afgørende for de studerendes oplevelse af både det faglige og det sociale studiemiljø – samt deres generelle trivsel og læring – at den del af deres studie fungerer.

Milepæle:

- > Studenterrettede aktiviteter med henblik på udvikling af samarbejdskompetencer og understøttelse af studiegrupper. De moduler, der udvikles, kan bruges af alle studienævn/uddannelser på CBS. Der køres pilotprojekt på dette i foråret 2024.
- > Der køres i 2024 et pilotprojekt på bacheloruddannelsen HA i projektledelse, som skal give de studerende værktøjer til det gode gruppearbejde. Det kører som et målrettet kursus ved navn *“Kunsten at forstå og udvikle gruppearbejde”* ved Pernille Steen Pedersen, som bl.a. forsker i stressforebyggelse.
- > Tilbud om vejledning af studiegrupper. Projektet er planlagt til at køre i 2024 og bør evalueres med henblik på at vurdere, om det skal bredes ud og være et fast tilbud.

Forankring og opfølgning

Ovenstående milepæle løftes i det strategiske trivselsprojekt 'Student Life Transitions and Well-being'. I arbejdet med at understøtte studiegrupper er det væsentligt også at have øje for diversitet og inklusion. Fx kan der være kulturelle forskelle, diagnoser og andre ting, som gør gruppearbejde svært. Derfor bør der ligeledes være en kobling til det strategiske initiativ 'Diversity and Gender Equality'.

PSYKOLOGISK TRYGHED I UNDERVISNINGSSITUATIONER

Vi kan se, at en bemærkelsesværdig andel af de studerende afholder sig fra at stille spørgsmål i undervisningen, fordi de er nervøse for at blive opfattet som dumme. Det tyder på, at der er en udfordring ift. den psykologiske tryghed i nogle undervisningssituationer.

Arbejdsgruppen anbefaler:

Det anbefales, at der arbejdes målrettet med den psykologiske tryghed i undervisningsrummene. Det er afgørende for de studerendes trivsel og læring, at de føler sig trygge til at deltage aktivt og stille opklarende spørgsmål, når tvivl og undren melder sig.

Milepæle:

- > Noget af problemet kan formentlig imødekommes af førnævnte Social Belonging-interventioner, som skal styrke de studerendes følelse af at høre til og have en plads på studiet, hvilket også kan gøre det mere trygt at deltage i undervisningen.
- > Underviserne har et stort ansvar for at sikre tryghed i undervisningssituationerne. Der bør arbejdes målrettet på at skabe opmærksomhed om problemet blandt CBS' undervisere, så de kan komme mere aktivt i spil ift. dette problem.

Forankring og opfølgning

Social Belonging-interventionerne er forankret i Student Affairs.

Underviserperspektivet indgår som en del af Diversity and Gender Equality-initiativet, men bør løftes i samarbejde med Teaching & Learning.

TYDELIGERE TILBUD OM HJÆLP OG VEJLEDNING

Evalueringerne viser, at en stor del af de studerende ikke ved, hvor de kan få hjælp, vejledning og støtte på CBS. Samtidig ser vi en tendens til, at mistrivlsen blandt de unge er stigende, samt at gruppen af studerende med behov for støtte vokser.

Arbejdsgruppen anbefaler:

Det anbefales, at der arbejdes på at sikre øget synlighed og tydeligere indgange til vejledning og støtte på CBS. Derudover lægger arbejdsgruppen op til, at der fortsat arbejdes med den direkte og målrettede hjælp til udsatte grupper.

Milepæle:

- > Synlighedskampagner og styrket kommunikation med fokus på de mange vejledningstilbud, der allerede findes på CBS.
- > Arbejdet med den opsøgende vejledning, hvor der ringes ud til udsatte og frafaldstruede studerende fortsættes.
- > Study Break⁴ som er startet op i efteråret 2023, fortsætter i foråret 2024 og skal herefter evalueres.

Forankring og opfølgning

Opgaven er forankret i Student Affairs.

STUDERENDE MED SÆRLIGE BEHOV

Antallet af studerende med funktionsnedsættelser, diagnoser, psykisk sygdom og andre særlige behov er stigende, og der er fortsat brug for fokus på dette område.

Arbejdsgruppen anbefaler:

Det anbefales, at man fastholder arbejdet i trivselsprojektet, hvor der er gang i flere indsatser for netop denne målgruppe. Særligt bør der være fokus på udbredelse af kendskabet til målgruppen og de eksisterende tilbud i organisationen. Der er brug for, at flere ansatte på CBS kender til de tilbud, der er, og derved nemmere og hurtigere kan henvise studerende til relevant hjælp og støtte.

Milepæle:

- > Tydeligere og mere tilgængelig information om hjælp og støtte.
- > Brugerundersøgelse og fokusgruppeinterviews med SPS-modtagere, som skal give bedre indblik i målgruppens behov og udfordringer er gennemført i 2023.

---

4 Vejtræknings-sessioner med forskellige temaer, hvor de studerende lærer om den videnskabelige kobling mellem kroppen og mental sundhed og herefter lærer vejtrækningsøvelser, der understøtter temaet. Walk-in-tilbud til alle CBS-studerende.

- > Projekt med fokus på underviserne som væsentlig samarbejdspartner ift. de studerende, der modtager specialpædagogisk støtte (SPS). Kan underviserne klædes bedre på til at håndtere denne målgruppe?.

Forankring og opfølgning

Opgaven er forankret i Student Affairs.

UNDERSTØTTENDE TILBUD MÅLRETTET INTERNATIONALE STUDERENDE

Vi ved, at vores store gruppe af udenlandske studerende i højere grad end de danske kan have brug for støtte, vejledning og hjælp til at navigere i deres studieliv – særligt i forhold til praktiske forhold, rammer og regler. Det gælder især i starten af uddannelsen og i udtalt grad for de studerende, som er nye i Danmark.

Arbejdsgruppen anbefaler:

Det anbefales, at man målrettet arbejder med at komme denne gruppe mere i møde. Det er vigtigt, at man er opmærksom på at udvikle målgruppertilpassede tilbud, der rummer diversiteten i de meget forskellige baggrunde, de internationale studerende kommer med.

Milepæle:

- > Muligheden for at etablere en særlig buddyordning for vores mange internationale full degree-studerende bør undersøges.
- > Målrettet og timet information til nye internationale studerende om rammer, regler og praktiske forhold skal prioriteres – og gerne allerede inden de starter på studiet. Tiltag som pre-arrival-mødet i august bør fastholdes og videreudvikles.

Forankring og opfølgning

Opgaven er forankret i Student Affairs med sparring fra Det Internationale Kontor.

Det er relevant at tænke den nye kandidatreform med ind i arbejdet, da et af målene med reformen er at øge optaget af internationale studerende. Dette bør der følges op på i den kommende tid – evt. med reviderede tiltag, som matcher den nye virkelighed.

FYSISK OG ÆSTETISK STUDIEMILJØ

I dette afsnit sættes der fokus på det fysiske og æstetiske studiemiljø. De fysiske rammer har betydning for de studerendes adfærd og brug af CBS' faciliteter, men også for deres faglige og sociale liv på campus. Det fysiske og æstetiske studiemiljø udvikles ift. de pædagogiske visioner for undervisning og studiemiljø samt den strategiske campusplan, der beskriver, hvordan det fysiske miljø kan medvirke til, at CBS' overordnede prioriteter styrkes ift. samfund, kompetencer, livslang læring, diversitet og trivsel.

FLERE MØDESTEDER OG AREALER TIL GRUPPEARBEJDE

I forlængelse af de foregående punkter peger arbejdsgruppen på, at de fysiske rammer ikke i tilfredsstillende grad understøtter de studerendes muligheder for at mødes. Det er med til at vanskeliggøre opbyggelsen af de fællesskaber, de i høj grad mangler, og man skal huske, at læring og kompetenceudvikling også foregår mange andre steder end i undervisningslokalet.

Helt konkret mangler der gruppearbejdspladser og uformelle mødesteder på campus, og særligt de studerendes mulighed for kontakt på tværs af årgange er sparsom. Dette er ikke alene et problem ift. det sociale sammenhold på den enkelte uddannelse. Det gør det også sværere for nye studerende at finde relevante rollemodeller og lære af ældre studerendes erfaringer med fag, studieteknikker og at finde balance i hverdagen.

Arbejdsgruppen anbefaler:

Det anbefales, at der fortsat arbejdes på at forbedre de sociale rum og sikre en større diversitet i udbuddet af fysiske møde- og studiesteder, som de studerende kan benytte sig af mellem undervisningen.

Når CBS bygger om eller bygger til, er det oplagt, at man husker at tænke arealer til gruppearbejde, ind i planlægningen. Det vil bidrage til at minimere barriererne for de studerende, så de har nemmere ved at mødes.

Milepæle:

- > Der skal arbejdes videre med kategorisering og identificering af studie-zoner, og det bør undersøges, hvilke typer af rum der enten mangler eller er for mange af.
- > På baggrund af SPPR-konklusionen⁵ skal det undersøges, hvordan CBS bedre kan udnytte studie- og undervisningsfaciliteterne og dermed sikre bedre studiemiljøer for de forskellige studieretninger. Kan CBS fx understøtte de kommende programområder med deres egne café-/lounggeområder, som drives af de studerende selv.
- > Analyse af, hvilke sociale rum der mangler på campus, så der kan udarbejdes en porteføljeplan, der sikrer bedre og flere steder til de studerende. Det kan både være sociale rum, workshopområder, intergenerationelle mødesteder, værksteder med diverse IT-/AV-udstyr, studentercafeer og grupperum. Vi skal sikre, at de faciliteter, de studerende har brug for, er til stede bedst muligt på campus – inde som ude.
- > Bedre formidling af studiefaciliteterne på campus, der skal sikre, at de studerende benytter eksisterende og nye faciliteter mere og bedre – herunder faciliteterne på The Station.
- > Den 1. juni 2024 åbner CBS en ny lokation på Peter Bangsvej 36. Det vil bidrage med ekstra undervisningslokaler, flere fælles studiefaciliteter, nye eksamensfaciliteter og flere grupperum.

Forankring og opfølgning

⁵ Strategic Programme Portfolio Review. Projekt om udviklingen af CBS' uddannelsesportefølje. Konklusion forventes kommunikeret primo 2024.

Opgaverne er forankret i Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services, med inddragelse af relevante samarbejdspartnere (øvrige Campus Services, EDU og CBS Students). Analyseopgaverne kan planlægges som delleverance til bygningsforretningseftersyn 2025 målrettet bestyrelsen.

TRANSFORMATION OG OPTIMERING AF UNDERVISNINGSLOKALER OG AUDITORIER

Det er vigtigt at fastholde et løbende fokus på renovering og tilpasning af undervisningslokaler og auditorier for at skabe et attraktivt studiemiljø, der understøtter de pædagogiske visioner. Erfaringerne viser bl.a. at der bliver større og større efterspørgsel på undervisningslokaler og auditorier, der er indrettet til gruppe- og dialogbaseret undervisning. Denne type lokaler giver de studerende mulighed for at benytte det som et alternativ til grupperum, og dermed har CBS skabt en mulighed for dobbeltanvendelse af flere faciliteter.

Arbejdsgruppen anbefaler:

CBS bør fortsat arbejde på at transformere og optimere eksisterende undervisningslokaler og auditorier, så de understøtter den pædagogisk vision om mere gruppe- og dialogbaseret undervisning.

Man bør undersøge muligheden for i højere grad at tage pædagogiske og sociale hensyn i lokaleallokeringen. En effektiv lokaleudnyttelse sætter begrænsninger, og arbejdet med at forbedre de sociale rum er derfor et ambitiøst og langsigtet ønske, men noget CBS bør forsøge at medtage i campusudviklingen.

Milepæle:

- > Kortlægning af og udarbejdes en porteføljeplan for antallet af undervisningslokaler, der bør transformeres eller optimeres til gruppe- og dialogbaseret undervisning ift. den pædagogisk ambition og undervisningsbehov for de næste 5 år.
- > Typologi og standard for undervisningslokaler, så man sikrer bedre overblik og, at alle enheder på CBS har samme sprog for de forskellige lokaletyper. Dette kan hjælpe underviserne med at få overblik over, hvad de kan ønske, så der er et godt match mellem pædagogik og lokale.

Forankring og opfølgning

Opgaverne er forankret i Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services, med inddragelse af relevante samarbejdspartnere (øvrige Campus Services, EDU og CBS Students). Analyseopgaverne kan planlægges som delleverance til bygningsforretningseftersyn 2025 målrettet bestyrelsen.

FORBEDRING AF DE FYSISKE RAMMER OG INDEKLIMA

De fysiske rammer bidrager blandt andet til et godt studiemiljø gennem god arkitektur og indeklime. CBS har smukke og æstetiske rammer for udfoldelse af studielivet, men skal fortsat arbejde for at sikre de bedste studieforhold og et bæredygtigt campus.

Arbejdsgruppen anbefaler

CBS bør fortsat arbejde med forbedringer af lyd, lys, luft, adfærd og det grønne på campus, som indirekte er med til at understøtte en bedre indlæring, sundhed og trivsel for de studerende. Det kan fx ske ved at arbejde med dagslysstyring i auditorier uden naturligt dagslys, forbedre akustik og lyd (AV), så dialog og gruppebaseret undervisning fungerer bedre. Der bør også fortsat være fokus på at skabe et grønnere campus inde som ude og at tænke bæredygtighed ind i den daglige adfærd.

Milepæle:

- > Der er udarbejdet en vejledning for indretning (inkl. ergonomiske forhold) og indeklime i undervisningslokaler, og mulighederne for at anvende DGNB-hjerte⁶ i nybyggeri eller større ombygninger undersøges.

Forankring og opfølgning

Opgaven er forankret i Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services og vil ske efter en konkret vurdering ifm. evt. nybyggeri og ved planlægningen af større ombygninger

TILGÆNGELIGHED PÅ CAMPUS

Der er et øget fokus på tilgængelighed på campus for at sikre inklusion af alle studerende.

Arbejdsgruppen anbefaler:

Det anbefales, at CBS fortsat og løbende har fokus på at sikre tilgængeligheden på campus, så alle studerende – også dem med fysiske udfordringer og/eller funktionsnedsættelser – kan komme ubesværet rundt, kan gøre brug af campusfaciliteter og føler sig inkluderet i det fysiske studiemiljø.

Milepæle:

- > Opfølgning på behovet for dispensatpladser til studerende med særlige behov
- > Løbende tilpasning af de eksisterende dispensatpladser på campus, så de bedst muligt imødekommer de studerendes behov.
- > Ensretning af skilte og wayfinding skal sikre en bedre orientering på campus.

Forankring og opfølgning

Opgaverne er forankret i Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services. Der tilpasses løbende ift. dispensatbehov og aktuelt planlægges der i 2024 nye faciliteter i Dalgas Have.

For skiltning/wayfinding er der planlagt en faseplan i EDA med udrulning 2023-2027.

---

6 DGNB er en certificeringsordning målrettet byggeri, bygninger og byområder. Systemet bygger på den helhedsorienterede tilgang til bæredygtighed (FN's definition) med de tre hovedsøjler: social-, økonomisk- og miljømæssig bæredygtighed. DGNB-Hjerte er udviklet med udgangspunkt i de fem hovedkategorier: Luftkvalitet, Akustik, Visuel komfort, Termisk komfort og Arkitektonisk værdi

INDDRAGELSE AF KUNST I STUDIEMILJØET

Kunst i form af udstillinger, permanente værker og installationer, events og performance mv. spiller en rolle for studiemiljøet og bør være inddragende og inspirerende for de studerende. Med udgangspunkt i kunststrategien er der blandt andet fokus på kunst i uddannelsesprogrammer og forskning, nye samarbejdspartnere og konkrete kunstprojekter på campus.

Arbejdsgruppen anbefaler:

Der bør fortsat være fokus på kunstens betydning for studiemiljøet og oplevelsen af det æstetiske miljø. Kunsten kan være med til at understøtte transformativ kompetencer, trivsel og den positive oplevelse af campus. Nye spændende initiativer og projekter fra ansatte og studerende bør imødekommes.

Der skal arbejdes med bygningsintegreret kunst og kunstens betydning for de fysiske læringsrum. Det kan fx være lyskunstin- stallationer eller udsmykninger med akustisk effekt.

Milepæle:

- > Der er gennemført fondsfinansiering til etablering af ny kunstinstallation på Solbjerg Plads
- > Der afholdes årligt kunstevents på campus drevet af initiativer fra CBS Art, kunstforeningen og CBS kunstudvalg.

Forankring og opfølgning

Vandreudstillinger varetages af Kunstforeningen, og der er etableret udstillingsmontrer i Dalgas Have til dette formål. De øvrige opgaver er forankret i det af direktionen nedsatte 'Kunstudvalg' med campuschefen som forperson og med bred repræsentation af ansatte såvel som studerende. Arbejdet supporteres af Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services, der også ejer den eksisterende kunstsamling.

ANBEFALINGER: EFTERUDDANNELSESOMRÅDET

Efteruddannelsesområdet omfatter 4.901 CBS studerende⁷. De studerende udgør en divers gruppe, både hvad angår alder, nationalitet, uddannelses- og beskæftigelsesbaggrund. Fælles for dem er, at de er selvbetalende, og at de er tilknyttet CBS på deltid og dermed skal håndtere deres studier ved siden af deres beskæftigelse. Desuden er deres undervisningsaktiviteter kendetegnet ved at være afholdt i mere komprimerede forløb med lange dage, som også kan ligge udenfor almindelig arbejdstid. Derfor adskiller deres behov og udfordringer sig fra vores studerende på bachelor- og kandidatuddannelserne.

Selvom der naturligvis er en opmærksomhed på de deltidsstude- rendes psykiske velfærd og studiernes bidrag til denne, gør deres løsere tilknytning til CBS, at fokus for denne gruppe studerende i

højere grad ligger indenfor undervisningsrelaterede områder og fysiske rammer.

UNDERVISNINGSLOKALER

Jf. fagevalueringerne og tilbagemeldingen til studierne, bunder de studerendes udfordring med undervisningslokalerne i, at de sidder der i lange stræk. Det samme undervisningslokale bruges både til forelæsninger, gruppeaktiviteter og pauser. Tilbage meldingerne og kritikken omhandler specifikt det hårde lys, dårlig akustik (specielt ifm. gruppeaktiviteter), siddekomfort og ikke mindst adgang til strøm.

Grundet de intensive dage opleves det også, at der er et betydeligt pres på toiletfaciliteterne, specielt når undervisning til dagstuderende finder sted i de samme områder. De studerende efterspørger også ofte adgang til områder, hvor de har ro til at afholde et vigtigt møde eller andre arbejdsrelaterede aktiviteter, mens de er til undervisning

Arbejdsgruppen anbefaler:

Det anbefales, at der ved indretning af lokaler (eksisterende samt kommende), som skal bruges af vores deltidsstuderende, tages hensyn til den heldagsundervisning, som lokalerne skal kunne bære. De studerende bør involveres gennem programmerne og deres behov skal identificeres til kommende projekter.

Det anbefales desuden at undervisningsaktiviteter på efterud- dannelsesområdet konsolideres, så der skabes faciliteter til, at de studerendes behov udenom undervisningen også kan dækkes.

Milepæle:

- > Programmerne skal i dialog med studenterrepræsentanter note- re behov og udfordringer ved den eksisterende lokaleindretning til fremtidig brug for arkitekterne.
- > Ved renovering af lokaler, der er tiltænkt de deltidsstuderende, skal man være opmærksom på lokalernes afvigende brugsmøn- ster og de pågældende studerendes behov.
- > Et dedikeret loungeområde til de masterstuderende er pro- jekteret. Før igangsættelse bør en mulighed for konsolidering udforskes.

Forankring og opfølgning

Efteruddannelserne opretholder den løbende dialog med de studerende, som allerede finder sted både formelt i studienævne og uformelt.

Ved renovering/flytning af lokaler/områder tiltænkt efterud- dannelsesprogrammerne vil der i samarbejde med Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA) være opmærksomhed på, i videst muligt omfang at tage højde for denne gruppe studerendes afvi- gende brugsmønstre og behov.

7 CBS (juni 2023) Facts and Figures

ØVRIGE FYSISKE RAMMER

De deltidsstuderende, som har deres gang på Dalgas Have, er udfordret af kapaciteten i Faculty Lounge, hvor de studerende spiser frokost i hold. For at sikre, at der er plads nok til alle, er der indført 45 minutters tidsintervaller til frokost pr. hold, så der max er 90-100 studerende i Faculty Lounge ad gangen. Tiltaget til trods er kapaciteten og akustikken i Faculty Lounge desværre stadig en stor udfordring og udgør i sig selv en begrænsning for antallet af deltidsstuderende, der kan være i huset.

Arbejdsgruppen anbefaler:

Det anbefales, at der på kort sigt arbejdes på at forbedre de akustiske forhold i Faculty Lounge. Desuden at man i arbejdet med campusudvikling holder sig for øje, at der på Dalgas Have er en seriøs kapacitetsudfordring omkring forplejningen på dele af efteruddannelsesområdet.

Milepæle:

> Det anbefales at der, i de strategiske overvejelser om campusudvikling, påbegyndes overvejelser omkring muligheden for at udvide forplejningsområdet på Dalgas Have til de efteruddannelsesstuderende.

Forankring og opfølgning

Milepæle forankres hos Efteruddannelserne og Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA).

Efteruddannelserne holder EDA orienteret om udviklingen i optag på efteruddannelserne og konsekvenserne herfor for de områder på campus, som er afgørende for afvikling af undervisning. EDA er opmærksomme på problemstillingen i tilfælde af, at Dalgas Have fremover skal huse flere aktiviteter, hvor samme områder skal tages i brug af andre på kontinuerlig basis.

IT-LØSNINGER

Der opleves en stor utilfredshed blandt de studerende med den store vifte af IT-systemer, de skal forholde sig til. Der kan være op til 8 forskellige IT-indgange/systemer, én studerende skal navigere i, for bare at tage et enkelt fag på CBS. Det opleves ofte uoverskueligt og unødvendigt, når de ikke har en stærk tilknytning til CBS.

Desuden er de studerende ofte teknisk udfordret ved brugen af deres arbejdscomputere på campus, ligesom der jævnligt er tilbagemeldinger om udfordringer med at navigere med flere Microsoft-konti samtidig.

Arbejdsgruppen anbefaler:

Det anbefales, at der ved indkøb af nye IT-systemer sker overvejelser omkring, hvorvidt flere nuværende funktioner kan samles i færre systemer, som det kan være nemmere for den enkelte at navigere imellem.

Milepæle:

> Der bør udvikles guides til håndtering af de mest gængse problemer, som IT-supporten mødes af hos de efteruddannelsesstuderende.

Forankring og opfølgning

Milepæl forankres hos Efteruddannelserne i samarbejde med IT. De relevante efteruddannelsesprogrammer går i dialog med IT-supporten vedr. identificering af de IT-relaterede problemstillinger, både IT og programmerne hører om fra de studerende. Målet er at identificere løsninger, som de studerende med fordel kunne få adgang til på forhånd og hermed forhåbentlig forhindre de mest unødvendige frustrationer.

NETVÆRK

Specielt på de studier, som ikke har en kohorte-struktur, er der stort fokus på at tilbyde rammer og aktiviteter, som kan bidrage til skabelsen af relationer og netværk for dem, som måtte ønske det. På nogle studier er der indført ophold ude af huset i forbindelse med visse undervisningsaktiviteter, men det er et stort ønske fra studierne at undervisningsaktiviteter konsolideres i de samme områder, og der skabes fysiske rum til brug for de studerende til at facilitere egne netværk.

Arbejdsgruppen anbefaler:

Muligheden for konsolidering af undervisningsaktiviteter bør undersøges, da det formentlig kan afhjælpe en del af de nævnte udfordringer. Desuden opfordres programmerne til at forsætte arbejdet med tiltag, som kan styrke fællesskabet på studierne.

Forankring og opfølgning

Efteruddannelserne og Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services.

Efteruddannelserne indgår i kontinuerlig dialog med EDA om mulighederne for konsolidering og optimeret udnyttelse af de omkringliggende områder.

Videre proces og opfølgning

Denne rapport er godkendt af CBS' direktion 01.03.2024

Arbejdsgruppen fortsætter som følgegruppe, frem til næste UMV-afrapportering i 2026. Hvis medlemmer af gruppen frafalder, erstattes disse så vidt muligt af den respektive afdeling, så vi sikrer en bred repræsentation. Gruppen mødes i den kommende periode minimum én gang årligt for at gøre status og sikre løbende opfølgning på anbefalingerne.

Bilag: Milepæle, forankring og ressourcer

TEMA	MILEPÆL	FORANKRING	BUDGET
Inkluderende fællesskaber	'Diversity, Equity and Inclusion'-træning af studiestartskordinatorerne med henblik på at styrke inklusion og diversitet allerede i studiestarten.	Led i studiestartsgruppens øvrige planlægning af studiestarten.	Del af overordnet studiestartsbudget.
	Social Belonging-interventioner ⁸ med fokus på at styrke de studerendes følelse af at høre til på studiet og CBS har kørt som pilotprojekt i 2022/23 og forventes at kunne udrulles som aktivitet på alle bacheloruddannelser i perioden 2024-2030.	Del af det strategiske trivselsprojekt ' <i>Student Life transitions and Well-being</i> '	Pilot finansieret i trivselsprojektets budget 2023 og 2024.
	Kortlægning af adgangen til de mange forskellige studenterforeninger, der findes.	CBS Students	Endnu uafklaret, om det kræver særskilt budget.
	Grundigere analyse af data om ensomhed og inklusion. Er der et mønster i, hvilke studerende der svarer, at de føler sig udenfor, eller er der en bred repræsentation?	Delvist forankret i det strategiske initiativ ' <i>Diversity and Gender Equality</i> ', men skal løftes i samarbejde med CBS Business Intelligence Analysis, og bør indgå som del af UMV-arbejdet frem mod næste afrapportering.	Kræver ikke særskilt budget.

⁸ Mindsetinterventioner udviklet i samarbejde med Studenterrådgivningen. Interventionerne er forskningsbaserede gruppeinterventioner, som styrker de studerendes tilhørsforhold på uddannelsen.

TEMA	MILEPÆL	FORANKRING	BUDGET
Hjælp til at styrke samarbejde	Studenterrettede aktiviteter med henblik på udvikling af samarbejdskompetencer og understøttelse af studiegrupper. De moduler, der udvikles, kan bruges af alle studienævn/uddannelser på CBS. Der køres pilotprojekt på dette i foråret 2024.	Del af det strategiske trivselsprojekt 'Student Life transitions and Well-being' med kobling til det strategiske initiativ 'Diversity and Gender Equality'.	Pilot finansieret i trivselsprojektets budget 2023 og 2024.
	I 2024 kører et pilotprojekt på bacheloruddannelsen HA i projektledelse, som skal give de studerende værktøjer til det gode gruppearbejde. Det kører som et målrettet kursus ved navn "Kunsten at forstå og udvikle gruppearbejde" ved Pernille Steen Pedersen, som bl.a. forsker i stressforebyggelse.	Del af det strategiske trivselsprojekt 'Student Life transitions and Well-being' med kobling til det strategiske initiativ 'Diversity and Gender Equality'.	Pilotprojekt som del af Pernille Steen Pedersens forskningsprojekt.
	Tilbud om vejledning af studiegrupper. Projektet er planlagt til at køre i 2024 og bør evalueres med henblik på at vurdere, om det skal bredes ud og være et fast tilbud.	Del af det strategiske trivselsprojekt 'Student Life transitions and Well-being'.	Pilot finansieret i trivselsprojektets budget 2024.
Psykologisk tryghed i undervisningen	Noget af problemet kan formentlig imødekommes af førnævnte Social Belonging-interventioner, som skal styrke de studerendes følelse af at høre til og have en plads på studiet, hvilket også kan gøre det mere trygt at deltage i undervisningen.	Del af det strategiske trivselsprojekt 'Student Life transitions and Well-being'.	Pilot finansieret i trivselsprojektets budget 2023 og 2024.
	Underviserne har et stort ansvar for at sikre tryghed i undervisningssituationerne. Der bør arbejdes målrettet på at skabe opmærksomhed om problemet blandt CBS' undervisere, så de kan komme mere aktivt i spil ift. dette problem.	Indgår som en del af 'Diversity and Gender Equality'-initiativet, men bør løftes i tæt samarbejde med Teaching & Learning.	Endnu uafklaret, om det kræver særskilt budget.
Tydligere tilbud om hjælp og vejledning	Synlighedskampagner og styrket kommunikation med fokus på de mange vejledningstilbud, der allerede findes på CBS.	Student Affairs. Løftes i samarbejde mellem Student Hub, Studievejledningen og STUkom.	Kræver ikke særskilt budget.
	Opsøgende vejledning, hvor der ringes ud til udsatte og frafaldstruede studerende fortsættes.	Student Affairs	Finansieret i trivselsprojektets budget 2020 og 2024.
	Study Break ⁹ , som er startet op i efteråret 2023, fortsætter i foråret 2024 og skal herefter evalueres.	Student Affairs	Kræver ikke særskilt budget.

⁹ Vejtræknings-sessioner med forskellige temaer, hvor de studerende lærer om den videnskabelige kobling mellem kroppen og mental sundhed og herefter lærer vejtrækningsøvelser, der understøtter temaet. Walk-in-tilbud til alle CBS-studerende.

TEMA	MILEPÆL	FORANKRING	BUDGET
Studerende med særlige behov	Tydeligere og mere tilgængelig information om hjælp og støtte.	Student Affairs. Løftes i samarbejde mellem SPS-teamet og STUkom.	Kræver ikke særskilt budget.
	Brugerundersøgelse og fokusgruppeinterviews med SPS-modtagere, som skal give bedre indblik i målgruppens behov og udfordringer.	Student Affairs	Gennemført i 2023 uden budget.
	Projekt med fokus på underviserne som væsentlig samarbejdspartner ift. de studerende, der modtager specialpædagogisk støtte (SPS). Kan underviserne klædes bedre på til at håndtere denne målgruppe?	Student Affairs (i samarbejde med Teaching and Learning).	Opstart gennem trivselsprojektets budget 2024.
Understøttende tilbud til internationale studerende	Muligheden for at etablere en særlig bud- dyordning for vores mange internationale full degree-studerende bør undersøges.	Student Affairs (i samarbejde med Det Internationale Kontor i samarbejde).	Opstart 2024. Bud- get endnu uafklaret.
	Måltrettet og timet information til nye inter- nationale studerende om rammer, regler og praktiske forhold skal prioriteres – og gerne allerede inden de starter på studiet. Tiltag som pre-arrival-mødet i august bør fasthol- des og videreudvikles.	Student Affairs. Del af IFDS ¹⁰ -arbejdet.	Kræver ikke særskilt projekt.

---

10 International Full Degree Students

TEMA	MILEPÆL	FORANKRING	BUDGET
Flere mødesteder og arealer til gruppearbejde	Der skal arbejdes videre med kategorisering og identificering af studiezone, og det bør undersøges, hvilke typer af rum der enten mangler eller er for mange af.	Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services, med inddragelse af relevante samarbejdspartnere (øvrige Campus Services, EDU og CBS Students).	Egentlig analyse kan gennemføres i EDA-regi uden budget.
	På baggrund af SPPR-konklusionen ¹¹ skal det undersøges, hvordan CBS bedre kan udnytte studie- og undervisningsfaciliteterne og dermed sikre bedre studiemiljøer for de forskellige studieretninger.	Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services, med inddragelse af relevante samarbejdspartnere (øvrige Campus Services, EDU og CBS Students).	Egentlig analyse kan gennemføres i EDA-regi uden budget.
	Der bør gennemføres en analyse af, hvilke sociale rum der mangler på campus, så der kan udarbejdes en porteføljeplan, der sikrer bedre og flere steder til de studerende. Det kan både være sociale rum, workshopområder, intergenerationelle mødesteder, værksteder med diverse IT-/AV-udstyr, studentercafeer og grupperum. Vi skal sikre, at de faciliteter, de studerende har brug for, er til stede bedst muligt på campus – inde som ude.	Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services, med inddragelse af relevante samarbejdspartnere (øvrige Campus Services, EDU og CBS Students).	Egentlig analyse kan gennemføres i EDA-regi i samarbejde med IT uden budget.
	Bedre formidling af studiefaciliteterne på campus, der skal sikre, at de studerende benytter eksisterende og nye faciliteter mere og bedre – herunder faciliteterne på The Station.	Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services, med inddragelse af relevante samarbejdspartnere (øvrige Campus Services, EDU og CBS Students).	Dette arbejde kan varetages i Campus Services-regi uden budget.
	Den 1. juni 2024 åbner CBS en ny lokation på Peter Bangsvej 36. Det vil bidrage med ekstra undervisningslokaler, flere fælles studiefaciliteter, nye eksamensfaciliteter og flere grupperum.	Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services, med inddragelse af relevante samarbejdspartnere (øvrige Campus Services, EDU og CBS Students).	Er budgetteret og er on time og on budget.

11 Strategic Programme Portfolio Review. Projekt om udviklingen af CBS' uddannelsesportefølje. Konklusion forventes kommunikeret primo 2024.

TEMA	MILEPÆL	FORANKRING	BUDGET
Transformation og optimering af undervisningslokaler og auditorier	Kortlægning af auditorier og undervisningslokaler, der kan transformeres eller optimeres til gruppe- og dialogbaseret undervisning ift. den pædagogiske ambition og undervisningsbehov for de næste 5 år.	Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services, med inddragelse af relevante samarbejdspartnere (øvrige Campus Services, EDU og CBS Students).	Egentlig analyse kan gennemføres i EDA-regi uden budget.
	Der bør udvikles en typologi og standard for undervisningslokaler, så man sikrer bedre overblik og, at alle enheder på CBS har samme sprog for de forskellige lokaletyper. Dette kan hjælpe underviserne med at få overblik over, hvad de kan ønske, så der er et godt match mellem pædagogik og lokale.	Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services, med inddragelse af relevante samarbejdspartnere (øvrige Campus Services, EDU og CBS Students).	Denne opgave er delvist afsluttet. Ikke behov for budget.
Forbedring af de fysiske rammer og indeklima	Vejledning for indretning (inkl. ergonomiske forhold) og indeklima i undervisningslokaler, og mulighederne for at anvende DGNB-hjerte i nybyggeri eller større ombygninger undersøges.	Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services. Vil ske efter en konkret vurdering ifm. evt. nybyggeri og ved planlægningen af større ombygninger	Er udført, intet budget. Dette arbejde vil derudover være en naturlig del af særskilt budgetterede nybyggerier / større renoveringer.

TEMA	MILEPÆL	FORANKRING	BUDGET
Tilgængelighed på campus	Opfølgning på behovet for dispensatpladser til studerende med særlige behov.	Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services. Der tilpasses løbende ift. dispensatbehov, og aktuelt planlægges der i 2024 nye faciliteter i Dalgas Have.	Der er et 2024-budgetteret projekt i Dalgas Have for at give udvalgte grupperum dobbeltfunktion. Ca. 850.000 kr.
	Der skal ske en løbende tilpasning af de eksisterende dispensatpladser på campus, så de bedst muligt imødekommer de studerendes behov.	Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services.	Dette er ikke budgetteret konkret, men bør tænkes ind ifm. konkrete projekter. Alt efter behovet (der er i vækst) og hvor ambitiøse vi vil være.
	Ensretning af skilte og wayfinding skal sikre en bedre orientering på campus.	Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services. Der er planlagt en faseplan i EDA med udrulning 2023-2027.	Der er en plan for 2023-2027, som er ved at blive implementeret. Der er i det forløb 2024-budgetterede projekter (skilte/wayfinding) for 750.000 kr. Skilte på Peter Bangsvej 36 kører i selve projektet.

TEMA	MILEPÆL	FORANKRING	BUDGET
Inddragelse af kunst i studiemiljøet	Der er gennemført fondsfinansiering til etablering af ny kunstinstitution på Solbjerg Plads	Forankret i det af direktionen nedsatte 'Kunstudvalg' med campuschefen som forperson og med bred repræsentation af ansatte såvel som studerende. Arbejdet supporteres af Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services, der også ejer den eksisterende kunstsamling.	Gennemføres kun hvis der er fuld fondsfinansiering.
	Der afholdes årligt kunstevents på campus drevet af initiativer fra CBS Art, kunstforeningen og CBS kunstudvalg.	Forankret i kunstudvalget med support fra Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services.	CBS Arts vil ikke generere udgifter. For kunstforeningen er det dækket af den ordinære, årlige bevilling (50.000 kr.). For kunstudvalget kan det normalt dækkes af Campus Services' driftsbudget, det er ikke store sager der forventes.

EFTERUDDANNELSESOMRÅDET

TEMA	MILEPÆL	FORANKRING	BUDGET
Undervisningslokaler	Programmerne skal i dialog med studenterrepræsentanter notere behov og udfordringer ved den eksisterende lokaleindretning til fremtidig brug for arkitekterne.	Efteruddannelserne opretholder den løbende dialog med de studerende, som allerede finder sted både formelt i studienævnene og uformelt.	Arbejdet varetages uden budget.
	Ved renovering af lokaler, der er tiltænkt de deltidsstuderende, skal man være opmærksom på lokalernes afvigende brugsmønstre og de pågældende studerendes behov.	Ved renovering/ flytning af lokaler/ områder tiltænkt efteruddannelsesprogrammerne vil der i samarbejde med Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA) være opmærksomhed på i videst muligt omfang at tage højde for denne gruppe studerendes afvigende brugsmønstre og behov.	Arbejdet varetages uden budget.
	Et dedikeret loungeområde til de masterstuderende er projekteret. Før igangsættelse bør en mulighed for konsolidering udforskes.	Efteruddannelsesprogrammerne i samarbejde med Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA).	Loungeområde er budgetteret og projektet er igangsat af EDA.
Øvrige fysiske rammer	Det anbefales, at der i de strategiske overvejelser om campusudvikling påbegyndes overvejelser omkring muligheden for at udvide forplejningsområdet på Dalgas Have til de efteruddannelsesstuderende.	Efteruddannelserne holder EDA orienteret om udviklingen i optag på efteruddannelserne og konsekvenserne herfor for de områder på campus, som er afgørende for afvikling af undervisning. EDA er opmærksomme på problemstillingen i tilfælde af, at Dalgas Have fremover skal huse flere aktiviteter, hvor samme områder skal tages i brug af andre på kontinuerlig basis.	Punktet er ikke budgetteret, men bør være en naturlig del af særskilt budgetterede nybyggerier/ større renoveringer i Dalgas Have. Egentligt budgetforslag kræver en foregående analyse fra EDA og dialog mellem efteruddannelserne, EDA og Jespers torvekøkken.

TEMA	MILEPÆL	FORANKRING	BUDGET
IT-løsninger	Der bør udvikles guides til håndtering af de mest gængse problemer, som IT-supporten mødes af hos de efteruddannelsesstuderende. Målet er at identificere løsninger, som de studerende med fordel kunne få adgang til på forhånd og hermed forhåbentlig forhindre de mest unødvendige frustrationer.	Efteruddannelserne i samarbejde med IT. De relevante efteruddannelsesprogrammer går i dialog med IT-supporten vedr. identificering af de IT-relaterede problemstillinger, både IT og programmerne hører om fra de studerende.	Arbejdet varetages uden budget.
Netværk	Muligheden for konsolidering af undervisningsaktiviteter bør undersøges, da det formentlig kan afhjælpe en del af de nævnte udfordringer.	Efteruddannelserne og Afdeling for Ejendomme og Arealer (EDA), Campus Services. Efteruddannelserne indgår i kontinuerlig dialog med EDA om mulighederne for konsolidering og optimeret udnyttelse af de omkringliggende områder.	Punktet er ikke budgetteret, men bør være en naturlig del af særskilt budgetterede nybyggerier/større renoveringer i Dalgas Have. Budgetforslag kræver en foregående analyse fra EDA.
	Programmerne forsætter arbejdet med tiltag, som kan styrke fællesskabet på studierne.	Efteruddannelserne	Arbejdet varetages uden budget.

